

TELLIJATELE

Ideevarguse oht riputootjate pea kohal

Kui uudistoodet messil näpatakse, võib põhjuseks olla enamasti uudishimu, tõdeb ASI Narma juht Janek Vipre. ►**Juhtimine**

TOIDUTÖÖSTUS

Fazer ootab tänavu läbimurret

Fazer Eesti juhi **KRISTJAN KONGO** sõnul tuleb tänavu läbimurre ja ettevõtte saab nii leiva-
saia kui ka maiustuste tootmises näidata kasuminumbreid. ►**6**

Äripäev

Esmaspäev, 26. märts 2012
nr 59 (4481) **2,24 eurot**

↑ **EUR/USD**
1,3242

↓ **USD/EUR**
0,7552

↓ **EUR/SEK**
8,9240

↓ **NordPool**
39,10

↓ **Euribor**
1,112%

FOTO: ERIK PROZES

4 miljoni eurone hõlptulu

► Just nii palju teenisid maksupetturid
vedelkütuse seaduse augult mõne
loetud kuuga. ►**2, 4-5**

INVESTEERIMINE

Kui suuri dividende on börsifirmadelt oodata?

Tänavu ootavad analüütikud pool-
telt Tallinna börsi firmadelt divi-
dende, tuleval aastal peaks divi-
dendimaksjaid lisanduma. Suuri-
mat dividendi on oodata Tallinna
Veelt. ►**16-17**

SPORT

Juhtimiskriis Operi jalgpallikoolis

Andres Operi jalgpallikooli plaan
ühineda aasta algul Nõmme Kalju-
ga läks vett vedama ning tekkinud
olukord mürgitas kooli sisekliimat.
Lahkus mitu treenerit ja noormän-
gijate treeningrühma. ►**10-11**

PENSION

SEB püüab stabiilset tootlust

SEB pensionifondid on muutnud
oma strateegiat eesmärgiga välti-
da investeringute väärtuse suurt
kõikumist ehk saavutada stabiilne
tootlus läbi aastate. Kliendid oota-
vad eelkõige vara säilimist. ►**9**

KOLUMN

„Täna me mett ja kondenspiima korraga endale lubada ei saa.

Eesti Energia Jaotusvõrgu juhataja Tarmo Mere selgitab dilemmat: madalad
liitumistasud või töökindel elektrivõrk? ►**14**

ÄRIPÄEV 26. märts 2012

toimetaja Vilja Kiisler, tel 667 0150, e-post vilja.kiisler@aripaev.ee

TEGIJA

Teet Soorm
kanad munevad kuldmine

Euroliidu karmimad nõuded munatootjatele on toonud hinnatõusu ja tuuseldanud kaupluste munalette, nii et seal vilistab ainult tuul. Eesti suurima munatootja Tallegi juht Teet Soorm ei pea praegu müüginumbrite pärast muretsema, neid aitab munapaanika jõud-

salt ülespoole lükata. Jõuaks ainult kanad rohkem munedada. Tavaline muna on saanud kuldmina kaalu. Samas on selline tarbijate tormijooks mõttetu, nagu on näidanud varasemad episoodid suhkru ja tatraga. Kokkuhoid ei ole märkimisväärne ja muna ei ole ainus toiduaine, mida süüa.

REPLIIK

Pettunute partei?

Kuigi ei IRList ega Keskerakonnast lahkunud pole ametlikult uue partei loomisest teada andnud, on uudistest mõlemad võimalused läbi käinud. Elujõulise erakonna teke pole siiski kummastki leerist eriti tõenäoline. Veel vähem tõenäoline on aga, et kumbki valimistel edu saavutaks. Uue partei sündimise ootus on ühiskonnas küll olemas, aga pigem oodatakse uut, värsket jõudu, mitte nn pettunute parteid. Praeguseks kunagise Isamaaliiduga ühinenud Res Publica näide tõendab, et ka end esialgu uue ja teistele vastanduva poliitilise jõu loomise katse võib oma võimalused kiirelt maha mängida. Ent valimiseni on veel aega.

EKSÕIGUSKANTS-LEER Allar Jõksi on väidetavalt oma juhiks kutsunud MTÜ Vaba Isamaaline Kodanik uut parteid plaanivad liikmed.

AJALOO ILU

ESMi mured

Märts 2011. Äripäev kirjutas, et euroala stabiilsusmehhanismi loomise kokkulepe lõi investorite usalduse euroala nõrgemate liikmete suhtes kõikuma ja kergitas Iiri, Kreeka ja Portugali võlakirjade intressimäärasid.

Hetkeseis. Õiguskantsler Indrek Teder on saatnud riigikohutule taotluse tunnistada Eesti põhiseadusega vastuolus olevaks Euroopa stabiilsusmehhanismi asutamislepingu sätet, mis võimaldab erandjuhtudel teha otsuseid stabiilsusmehhanismi liikmesriikidele finantstoetuse andmise kohta kiirmenetluse korras riikide 85protsendilise häälteenamusega.

HOMME

Kuidas maasturi liising tõi pangale kaela kriminaalasja?

LOE ÄRIPÄEVA

ILLUSTRATSIOON: ANTI VEERMAA

JUHTKIRI

Viime riigiasutuste audiitorid riigikontrolli alluvusse

Maanteeameti juhi Tamur Tsätko ja tema alluvate lõbureisid maksumaksja raha eest näitavad, et riigiasutuste siseauditiite süsteem ei õigusta end ning seda tuleks muuta.

Äripäev teeb ettepaneku viia praegu riigiasutuste palgal olevad siseaudiitorid riigikontrolli alluvusse. Praegused siseaudiitorid alluvad inimestele, kelle tegevust nad peaksid kontrollima ehk siis vastava riigiasutuse juhile. Kuigi maanteeameti põhimääruse kohaselt on siseaudiitori ülesanne ameti eesmärkide saavutamiseks rakendatud juhtimis- ja kontrollimeetmete, nende tulemuslikkuse, säästlikkuse ja efektiivsuse hindamine ning objektiivse teabe tagamine nõuetest kõrvalekaldumiste kohta, näitab maanteeameti kogemus selgelt, et neid ülesandeid täideti vaid formaalselt.

Tsätko kinnitusele ei olnud maanteeameti siseaudiitoritel tema ja ta alluvate reisi kohta mingeid märkusi ega etteheiteid, kuigi tõenäoliselt olid nad toimuvaga kursis.

Vastuolu. Ent oleks ka naiivne eeldada, et juhile alluv audiitor juhi enda tegevust täie põhimõttekindlusega kontrolliks, või kui ta seda teeks, siis peaks ta tõenäoliselt õige pea uue tööandja järele ringi vaatama. Seetõttu on riigiasutustes palgaliste audiitorite pidamine mõttetu: nad ei saa olla sõltumatud, nende ametikoht on formaalne. Siseaudiitorite töö oleks tunduvalt tulemuslikum siis, kui nad ei töötaks nende inimeste alluvuses, kelle tegevust nad kontrollima peavad.

Ettepanekut toetab tõsiasi, et riigikontrolli usaldusväärsus on suhteliselt kõrge, eelmise aasta uuringu kohaselt 67%. Riigikontrolli maine on hea ning tema arvamusaavadused leiavad meedias positiivset vastukaja, Mihkel

”

Siseaudiitorite töö oleks tulemuslikum, kui nad ei töötaks nende alluvuses, keda kontrollima peavad.

Oviiri tuntakse oluliste küsimuste tõstataja ja lahenduste väljapakkujana. Tõsi, alati jääb küsimus, kes kontrollib kontrollijaid. Riigikontrolli kontekstis ei ole seda küsimust aga kuigi võrd tõstatatud, vaid poliitikauuringute keskus Praxis on pahanud, miks on riigikontrolli avaldatud auditis Eesti ettevõtlastoetuste kohta välja toodud peamiselt negatiivsed tulemused.

Asutuste ülene kompetents. Teine vastuargument on see, et riigikontrollile tuleks töö juurde, kuna muudatus nõuaks töö ümberkorraldamast. Samas tasuks muudatused end eeldatavasti ära, sest auditite tulemused koondusid kiiremini ühte kohta ning nende usaldusväärsus oleks vähem põhjust kahelda. Kui audiitorid ei tegutses vaid ühe asutuse põhiselt, soodustab see asutusele kompetentsi tekkimist, mis võimaldab nn halle tööne reguleerida kõigis riigiasutustes.

Täidesaatva riigivõimu asutuste siseauditi üldeskiri ning siseaudiitorite teenistusse võtmisel esitatavad nõuded on fikseeritud valitsuse määrusega 2005. aastast. Riigiasutuste sisekontrollisüsteemi hindab haldusala ministeerium või riigikantselei, kui on tegemist viimase haldamisel olevate asutustega. Seesama määrus sätestab ka, et siseauditi juht allub vahetult asutuse juhile. Seetõttu eeldab Äripäeva ettepaneku elluviimine valitsuse otsust.

Teine võimalus oleks riigiasutuste siseauditi tellida audiitorfirmadelt, mis võib pikaajalises perspektiivis peale enama objektiivsuse anda ka rahalist kokkuhoidu, kuna siseaudiitorite palgakulu võib asutuse eelarvest maha tõmmata. Selle ettepaneku vastu võib väita, et erafirmade siseaudiitorid ei tunne küllalt hästi avaliku sektori spetsiifikat. Ent see vastuväide ei ole kuigi tõsiselt võetav, kui me just ei pea avaliku sektori spetsiifikaks riigi raha ebamõistlikku kulutamist.

Alati parim! A-Tolliagentuur on Eesti suurim Intrastati ja pakendiaruande vormistaja!

Kokkukogutud pakend – see on raha!

Kui vormistate pakendiaruande A-Tolliagentuuris, on Intrastat ja probleemtoodete aruanne Teile tasuta!

www.a-tolliagentuur.ee
tel 655 0703

A-Tolliagentuur

Valmisfirmade müük, äri- ja mittetulundusühingute asutamine
Firma kätte 24H jooksul! Suur nimeväärik

www.wasp.ee
info@wasp.ee
Tel. 6 77 01 55
Mob. 51 12 061

wasp project

Eestimaa on ilus!

PUHKA EESTIMAAL

www.maaturism.ee

TAMREX

KAS TEAD, KUI TIHTI PEAB KUSTUTEID KONTROLLIMA?

2 AASTA TAGANT - tuleb kontrollida kõiki tulekustuteid
(v.a. kustuteid, mis asuvad liikuvsõidukis või välistingimustes)

1 AASTA TAGANT - tuleb kontrollida kustuteid, mis asuvad
AUTOS, veesõidukis või välistingimustes

MIS ON KUSTUTI KONTROLL?

Tulekustuti kontroll on nagu auto tehnoülevaatus, mille käigus sooritatakse toiminguid veendumaks, et ülevaatusel hetkel on kustuti töökorras. Kontrolli eesmärk on tuvastada, kas tulekustuti on kasutamiskvaliteetne, ohutu kasutajale ning oleks täidetud tootjapoolsed tehnilised nõuded kustuti töökorra tagamiseks.

Tulekustuti kontrolli käigus mõeldakse tulekustuti survegaasi olemasolu, tuvastatakse kustutusaine laengu vastavust nõuetele, hinnatakse tulekustuti valmisolekut koheseks kasutamiseks ja teostatakse teised tootjapoolt ettenähtud toimingud.

MILLAL TEOSTATAKSE KUSTUTILE HOOLDUST JA MIS SEE ON?

Tulekustuti hooldust teostatakse kustutite:

- alati peale selle kasutamist
- juhul kui kontrolli käigus tuvastati puudused, mis võivad mõjutada tulekustuti töökorda ja seada ohu kasutaja
- jõuab kätte kohustuslik perioodiline hooldus ja survetest.

Kõikidel kustutitel on kohustuslik perioodiline hooldus ehk survetest iga 10 aasta tagant. Lisaks tuleb vesi- ja vahtkustuteid perioodiliselt hooldada iga 5 aasta tagant.

KES SAAB TEOSTADA KUSTUTI KONTROLI JA HOOLDUST?

Tulekustutite kontrolli ja hooldust võivad teostada tulekustuti hoolduskeskused, mis omavad vastavat registreeringut majandustegevuse registris ja inspekteerimisasutuse heakskiitu ja tunnistust.

Tagamaks enda ja oma lähedaste ohutust, tuleb hoiduda juhuslike ja ebausaldusväärsete teenusepakkujate eest, kes ei oma vastavasisulist registreeringut ja tunnistust.

Kindla garantiimärgi tagab hoolduskeskuse kuulumine Eesti Tuleohutuspäigaldiste Hooldajate Keskliitu (ETHK).

Kontrolli- ja hooldusnõude rikkumise eest on Tuleohutuse seaduses ette nähtud maksimaalne rahaträhv 300 trahviühikut ja juriidilisele isikule kuni 3200.- €.

KUSTUTI
KONTROLL
-35%

2.93€

(Norm hind 4.50 €)

AUTOKUSTUTID:

1 kg, 2 kg, 3 kg
(pulberkustutid)

-10%

KAMPAANIA KEHTIB MÄRTSI LÕPUNI

TAMREX OHUTUSE OÜ

Tel 654 9900 Faks 654 9901 e-post: tamrex@tamrex.ee www.tamrex.ee

TALLINN
Laki 5, Pärnu mnt 130, Katusepapi 35

TARTU
Aardla 114, Ringtee 37a

PÄRNU
Riia mnt 169a, Savi 3

RAKVERE
Pikk 2

VILJANDI
Riia mnt 42a

JÕHVI
Tartu mnt 30

VÕRU
Piiri 2

VALGA
Vabaduse 39

NARVA
Tallinna mnt 19c

”Raimo Vahtrik: Mõnda Tallinna tanklat vaadates tekib küsimus, kuidas on läbi vahendajate võimalik soetada kütust maaletoojast soodsamalt.

ÄRIPÄEV 26. märts 2012

toimetaja Meelis Mandel, tel 667 0128, e-post meelis.mandel@aripaev.ee

Statoil Fuel & Retail Eesti AS ärikliendiosakonna juht kütusepettustest.

SOLDINAS Ida-Virumaal asuv kütuseterminal on üks neist kohtadest, mille kaudu võib liikuda omatarbeks päris palju kütust. Terminal kuulub ametlikult advokaadibüroole. FOTO: ERIK PROZES

KÜTUS

Maksupetturitel üks auk seaduses vähem. Aprillist pidu läbi

KOIT BRINKMANN
koit.brinkmann@aripaev.ee

Mullu suure käraga kütusepettuste tõkestamiseks vastu võetud vedelkütuse seaduses sisaldas seni avalikkusele varjatud auk, mis võimaldas maksupetturitel teenida üle 4 miljoni euro hõlptulu. Aprillis sulgeb seadusemuudatus lõpuks sellegi.

Kui eelmise aasta kevadel hakkas kütusemüüjatele kehtima tagatiste süsteem, paistis, et kütuse-turul tegutsevate käibemaksupetturite elu on väga keeruliseks muudetud. Õige pea avastasid kurikaeltest nupumehed seadusest aga uue pilu, mille kaudu voolas käibemaksuvaba kütus edasi. Uue skeemi järgi hakati aktsiisiladudest kütust suurtes kogustes väljastama omatarbeks. Kokku voolas nupumeeste kaudu sedasi üle 20 miljoni liitri kütust, mille pealt jäi riigile maksuameti hinnangul tasumata üle nelja miljoni euro käibemaksu.

Nimelt pole omatarbeks kütust soetaval firmal vaja omada registreeringut majandustegevuse registris ning sealt tulenevalt pole tal vaja ka rahalist tagatist.

Kütus liigub tanklatele. Maksu- ja tolliameti kontrolliosakonna pearevidendi Riina Šamatauskase sõnul on alates eelmise aasta suvest omatarbeks väljastatud kütust kokku kahekümnele isikule, kellest vaid neljal on ameti hinnangul olemas omatarbe kasutus. Kuid neile neljale väljastatud kütus moodustab vaid 0,24 protsenti kogu omatarbeks väljastatud kütusest.

Ülejäänud kütus liigub varifirmasid kasutades edasi jaemüüjatele, tanklatele.

Statoil Fuel & Retail Eesti ASI ärikliendiosakonna juhi Raimo Vahtriku sõnul on taas mitmel pool Eestis ja ka Tallinna eri piirkondades näha jaemüüjaid, kes ise küll mootorikütust maale ei too, aga on aasta algusest müünud bensiini ja diislikütust hulgihindadega võrreldaval tasemel. “Seega tekib paratamatult küsimus, kuidas on vahendajate kaudu võimalik kütust soetada soodsamalt, kui seda saab teha maaletooja. Lisaks on neil veel võimalik anda jaehinnast soodustusi,” imestas Vahtrik.

Eesti Õliühingu tegevjuhi Toomas Saks sõnul on aktsiisilaost omatarbeks väljaviidud kütuse müümine kuritegu, sest selleks võltsitakse dokumente ja jäetakse maksud maksmata.

Küsimus äriettevõtte eetikas. Jaemüüjale pakubki seda kütust aga ahela järgmine lüli, juba täiesti korras dokumentidega ettevõtte. Saks sõnul on asja kurbloolisus selles, et kui üks jaemüüja seda odavamalt kütust ei osta, ostab selle tema naabrimees ning see tekitab ebavõrdset konkurentsi. “Selles olen ma kindel, et Statoil, Neste ja Alexela kindlasti sellist kütust ei kasuta,” märkis ta.

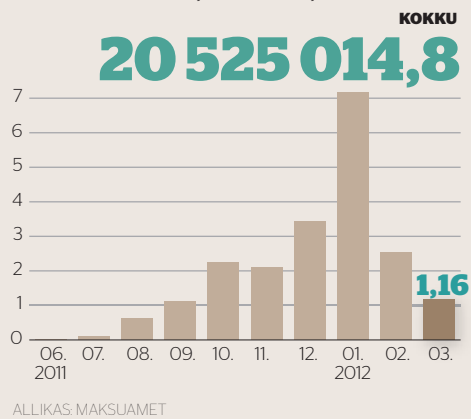
Vahtriku arvates võib jaemüüjale, kes kahtlaselt odavat kütust ostab, juriidiliselt küll kõik korrektn olla, kuid küsimus on äriettevõtte eetikas. “Omanikud soovivad teenida kasumit ja kahjuks on üldlevinud suhtumine, et riigile maksude tasumata jätmine on aktsepteeritav,” lisas Vahtrik.

Maksuamet on aktsiisiladudele andnud korralduse ilma nende loata mitte väljastada kütust omatarbeks, sest tahetakse veenduda, et ei pandaks toime pettust. Paar aktsiisiladu on aga siiski maksuameti loata kütust väljastanud. Seetõttu on maksuametnikud praegu mõnes aktsiisilaos ööpäev läbi kohal, kuna on näha, et enne seadusemuudatuse jõustumist üritatakse viimast võtta.

Saks sõnul võib üks neid kohti, mille kaudu liigub omatarbeks päris palju kütust, olla Ida-Vi-

Maksupettus
Peturalli kõrghetk aastavahetusel

oma tarbeks kütuse väljastamised miljonites liitrites

rumaal Soldinas asuv kütuseterminal. Äripäevale vihjati, et teine suurem seltskond, kelle kaudu omatarbeks väljastatud kütus alustab teekonda jaemüüki, võib olla Maardu järve vastas Petkami mahutipargis tegutsevad kütuseärimehed.

Advokaadibüroo Mullari & Koch omanduses olev Soldina Õlibaas OÜ kaebas märtsi esimesel nädalal kohtusse maksuameti korralduse, millega keelati neil kütuse väljastamine aktsiisilaost. Soldina Õlibaasil on ka ligi 400 00 euro suurune maksuvõlg.

Kuna omatarbeks väljastatava kütuse kogused kasvasid, lisati riigikogus menetluses olnud vedelkütuse seaduse muudatustesse teisel lugemisel kiirkorras säte, mis nõuab edaspidi tagatist ka isikult, kellele aktsiisilaost väljastatakse kütust omatarbeks. 8. märtsil läbis seadusemuudatus kolmanda lugemise ning see hakkab aprillis kehtima.

”Kes tegelikult mängu juhivad, nende süüd on äärmiselt raske tõestada.

Eesti Õliühingu tegevjuht Toomas Saks

FOTO: ANDRAS KRALLA

0,5

miljonit tonni tarbitakse Eestis
aastas diislikütust. Veidi enam kui
poole aastaga on viiest aktsiisi-
laost väljastatud diislikütust pea
kahekümnendik sellest kogusest.

ALLIKAS: AP, MTA

Soldina Õlibaas vaidleb maksuametiga

Tartu halduskohtu 22. märtsi määrusest selgus Soldina Õlibaas OÜ kaebuse sisu. Selles paluti kohtul tunnistada kehtetuks maksuameti korraldused kütuse aktsiisilaost väljastamise keelamise kohta osatühingutele Dellingsausen, Grasen Baltic, Good Credit, Viva Fuel ja Mavemex ning peatada esialgse õiguskaitse korras korralduse kehtivus kuni kohtuotsuse jõustumiseni. Kokku on keelatud väljastada 419 tonni kütust.

Kaebaja arvates rikub tema õigusi maksu- ja tolliame-

ti pandud keeld väljastada kuni 09.04.2012. a igapäevase majandustegevuse raames aktsiisipidajana kaebaja juures hoiustatud vedelkütust.

Maksuhaldur ütles vastuseks, et nende tegevus ei ole isikute majandustegevust oluliselt takistanud. Näiteks väljastas kaebaja pärast kaebuse esitamist ühele osatühingule omatarbeks 365,6 tonni diislikütust ja 78 tonni bensiini. Halduskohus jättis Soldina Õlibaas OÜ esialgse õiguskaitse taotluse rahuldamata.

Ä Taust

Kuidas kütuse väljavõtmine toimub?

AKTSIISILAOST kütuse omatarbeks väljastamine eeldab kütuse omanikult aktsiisilaopidajale antud kinnitust, et kütust ei müüda, vaid kasutatakse omatarbeks.

Vastava kinnituse saamisel on aktsiisilaopidajal kohustus edastada info kütuse omatarbeks väljastamise kohta kohe maksuhaldurile.

ALATES 1. aprillist 2012. a peab isik, et saada aktsiisilaost (tarbimisse lubatav kütus) või maksulaost (maksuladustamine lõpetatud) kütust, oma majandustegevuse registri (MTR) kütuse müügi registreeringut koos vastava märke-

ga MTRis. Registreeringu kontrollikohustus on nii aktsiisilaopidajal kui ka maksulaopidajal. Kütuse müügi registreering eeldab aga ka tagatise olemasolu.

KOKKU on kütuse aktsiisilaopidamise õigus 31 aktsiisilaol, kellest on omatarbeks kütuse väljastamise teavitusi maksuhaldurile edastanud viis. Nendest viiest aktsiisilaost on ajavahemikus 2011. a juuni kuni 2012. a märts väljastatud 17 100 tonni ehk 20,5 miljonit liitrit kütust. Peamiselt on tegemist diislikütusega. Eestis tarbitakse aastas üle 500 000 tonni diislikütust.

Intervjuu Soldina juhi Aivar Bärigiga

Aivar Bärig, Soldina Õlibaas OÜ juhatuse liige intervjuus Äripäevale sisulisi vastuseid anda ei soovinud.

Soldina Õlibaas esitas märtsi esimesel nädalal maksuameti ühe korralduse peale kaebuse kohtusse? (hakkab naerma) Ei, ei tea. Aga mis see teid puudutab?

Maksuamet on keelanud teil kütuse väljastamise aktsiisilaost ja selle peale olete kaevanud? Ajakirjandusega küll ei taha seda asja arutada.

Küsin siis laiemalt. Maksuameti hinnangul on viimasel poolaastal tekkinud probleem, et väga suurtes kogustes liigub kütus aktsiisiladudest omatarbeks ning riigil jääb käibemaks saamata. Kui Te oma terminali vaatate, kas on omatarbeks välja läinud kütuse kogused suurenenud? Selles väites on pudru ja kapsad koos. (hakkab naerma). Kui maksuamet nii väidab, eks ta siis nii väidab. Mul ei ole midagi selle kohta kommenteerida.

Aga läheb kütust omatarbeks? Kütus väljub vastavalt seadustele, nii nagu ta väljuma peab. Selles suhtes ei ole siin midagi.

Miks te ikkagi kaebasite maksuameti korralduse peale? Mul ei ole midagi kommenteerida.

Mis oli minu jutus nagu pudru ja kapsad koos? Mul ei ole midagi kommenteerida. Meil on maksuametiga väga head ja lähedased suhted ja mis ma hakkan siin läbi ajalehe asju ajama.

Teil on ka päris kopsakas maksuvõlg kogunenud? No, kolmas asi juba. Need asjad ei ole üldse seotud omavahel. Need on kõik erinevad asjad.

Aga millest maksuvõlg on tekkinud? (naerab) Millest ikka maksuvõlad tekivad. Maksuvõlad tekivad maksude mittetasumisest.

Teil ei lähe praegu hästi siis? No, viies asi. Teeme nii, et...mul ei ole midagi kommenteerida.

KAANEL 5

26. märts 2012 ÄRIPÄEV

toimetaja Meelis Mandel, tel 667 0128, e-post meelis.mandel@aripaev.ee

**Veauto GPS
Garmin Dezl 560LT**

- 5" ekraan
- TMC liiklusinfo eluaegne vastuvõtt
- CityNavigator® NT Euroopa kaart
- 8 GB sisemälu, Bluetooth
- Väline videoisend tagurduskaamera jaoks

359€

Eesti suurim valik naviseadmeid ja lisavarustust kohe laost parimate hindadega, hea nõu tasuta, GPS seadmete ja kaartide rent.

Vaata ja telli internetist www.palmtek.ee või tule Suur-Sõjamäe 42A, Tallinn
Avatud E-R 9-18, tel 621 7530
palmtek@palmtek.ee
Kaardimakse võimalus, järelmaks.

KINNISVARA

Maanteeameti puhkekompleks antakse üle

Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium otsustas anda maanteeameti töötajate puhkekompleksiks tituleeritud kinnistu Riigi Kinnisvara ASile.

Riigi Kinnisvara aktsiakapitali suurendatakse majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisel ning maanteeameti ja teiste ministeeriumi valitsemisala asutuste valduses oleva vara võrra, teatas ministeerium reedel. Aktsiakapitali suurendamise ni-mekirjas kajastub ka Vihula vallas Vainupea külas asuv maanteeameti valduses olev Paadisadama kinnisasi.

Praegu valmistab ministeerium valitsuse korralduse eelnõu ja kaasnevaid materjale äriühingu aktsiakapitali suurendamiseks ette ning lähiajal esitab materjalid kooskõlastamiseks rahandusministeeriumile.

Reedene Eesti Päevaleht kirjutas, et maanteeamet hoiab kümne küünega kinni Vainupea idüllilisest puhkekompleksist.

KUTSE ENAMPAKKUMISELE

AS Pindi Kinnisvara müüb kirjalikul enampakkumisel Tallinna Tehnikaülikoolile kuuluva mitteeluruumi aadressiga Rävalla pst 11, Tallinn, pindalaga 324,6 m² ja registriosa nr. 16236201.

Korteriomandi alghind 138 400 eurot
(üks sada kolmkümmendkaheksa tuhat nelisada).

Enampakkumine toimub 10. aprill 2012 kell 11.00 aadressil Tartu mnt. 16, Tallinn AS Pindi Kinnisvara büroos.

Enampakkumise tingimustega saab tutvuda AS Pindi Kinnisvara büroos aadressil Tartu mnt. 16, Tallinn.

Täiendav info Tiit Kaart 6103900, 56 450932 või e-post: tiit.kaart@pindi.ee

Enampakkumisest osavõtuks on vajalik pakkumise dokumendid esitada hiljemalt 10. aprill 2012 kell 10.00 AS Pindi Kinnisvara Tallinna büroos Tartu mnt 16.

Pindi Kinnisvara/ERI Kinnisvara

Tartu mnt 16, Tallinn • tel 610 3900

www.pindi.ee • www.eri.ee

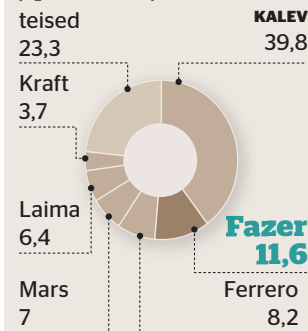

FAZER EESTI juhatuse esimees Kristjan Kongo kinnitas, et magusaturul edeneb kenasti, saia-leivaga loodab ta samuti kasumisse jõuda. FOTO. ANDRAS KRALLA

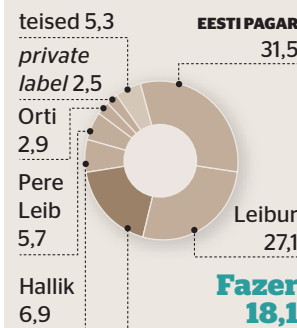
Ä Turuosad Kalevi käes priske lõviosa

Eesti šokolaadimaiustuste turumahu jagunemine tootjate vahel 2011, %

Fazeri leival-saial ligi viiendik turust

Eesti leivaturu jagunemine tootjate vahel 2011, %

ALLIKAS: AC NIELSEN ON 2011 UURING

TOIDUTÖÖSTUS

Fazer Eesti tugev teine maiustuseturul. Leiva ja saiaga plaanis tänavu kasumit teenida

A ALYONA STADNIK
alyona.stadnik@aripaev.ee

Kuigi leiva-saia tarbimine eelmisel aastal kahanes, suutis Fazer kasvatada nii mahtu kui ka käivet. Maiustused valmistasid aga Fazerile mulu positiivse üllatuse.

Selle aasta eesmärk on Fazeril astuda konkurentidele kandle nii maiustuste kui ka leiva-saia turul.

Järgneb intervjuu Fazer Eesti juhatuse esimehe Kristjan Kongoga.

Üle-eelmine aasta teil leiva-saiaäris käive kahanes. Kuidas eelmine aasta läks? 2010. aastal oli turu märksõna "hinnasõda", keskmine leiva hind langes umbes 15 protsenti. 2011. aastal me suutsime kasvatada nii mahtu kui ka käivet. Parandasime ka keskmist leiva hinda, küll mitte nii palju, nagu plaanisime. Leiva-saia hind on turul äärmiselt madal, eriti kui võrdleme lähiriikide ja Euroopaga. Käive nii leiva-saia kui ka maiustuste tootmisel oli 22 806 miljonit eurot, mis teeb 12,4 protsenti kasvu võrreldes varasema aastaga. Kui leiva-saia turumaht kilodes terves Eestis kahanes 2,9 protsenti, siis Fazeril õnnestus oma mahtu kasvatada 9,8 protsenti.

Kui hinnad hakkasid 2011. aastal tõusma, siis kas see võib jätkuda? Konkurents on väikese turu jaoks äärmiselt tihe. Leiva-saia hinda määrab turg. Isegi olukorras, kui kõik sisendid nõuaksid keskmise hinna tõstmist, ei ole see lihtne. Märksõna on "maht" ja kui sa tahad seda mahtu saavutada, siis pead müüma kas paremat toodet või parema hinnaga. Praegu ei ole keskmine hind taastunud.

Tänu millele maht kasvas? Meil olid uued tooted, aga samas me parandasime nr 1 toodet ehk Kodu-saia, kuhu me tõime juurde kaks uut toodet, mis toetasid olemasoleva toote müüki. Ehk kasv tuli olemasolevast portfelist.

A Kommentaar Kalev kasvab

KAIDO KAARE
ASI Kalev Chocolate Factory

Möödunud aasta oli Kalevi-le viimaste aastate edukaim.

Meie müügitulu kasvas suurusjärgus 20%. Kalev on taas pööranud oma põhitähelepanu Eesti turule ja tarbijatele. Paljud meie tuntud brändid said uue hingamise. Olulist rolli mängib kindlasti ka asjaolu, et Kalev on Põhjamaades üks vähe-seid ettevõtteid, mille toodetes ei ole transrasvhappeid. Uuringufirma AC Nielsen'i andmetel ulatus Kalevi mahuline turuosa perioodil detsember–jaanuar 40,3 %ni (aasta varem oli turuosa 38,3%).

Leibur püsib konkurents

JANEK TOIGER
ASI Leibur müügidirektor

Leiburi rahaline turuosa langes 0,7 protsendipunkti võrra 2011. aastal ehk jäi praktiliselt samaks, mis oli 2010. Turuvõitluse taga on tihe konkurents ja turuosad sõltuvad turundustegevustest (uued tooted, kampaaniad) ajastamisest.

Ettevõtte rahaline turuosa jäi Eestis praktiliselt samaks, võrrelduna 2010. aastaga. Leiburi eesmärk on kasvatada oma turuosa 2012. aastal, eriti arvestades, et Leibur tähistab sel aastal oma 250. sünnipäeva. Raske on kommenteerida Fazeri arenguid, Leibur töötab selle nimel, et oma turuosa kasvatada.

2010. aastal jäite kahjumisse. Kuidas oli eelmisel aastal? Eelmisel aastal oli ka kahjum, umbes sama palju kui tunamullu. Põhiliselt tegelesime portfelli korrastamisega ja positsiooni tugevdamisega ning parandasime 2010. aasta vigu. Selleks aastaks on loodud hea stardiplatvorm.

Mis tekitab leiva-saiasektoris ärevust? Leiva tarbimine on natuke langes ja oli eelmisel aastal -2,9%. Meie ei usu, et inimesed söövad vähem saia ja leiba, aga küpsetatakse kodus. Samas rakkijahumüüjad on öelnud, et jahu müük kaupluste kaudu vähenes. Loodan, et tarbimine ei ole kahanenud ega kao kuskile.

Mis seis on turuosadega? Rääkides turuosadest, siis eelmisel aastal kasvas turuosa 16,2%-lt 18,1%-le. Viimasel perioodil ehk oktoober–november oli Fazeril läbi aegade kõrgeim turuosa – 18,9%. Tugev kolmas.

Kui tõenäoline on Leiburist mööda minna, kes on praegu teisel kohal? Kui tugev on rebimine? Eks meil on plaan ja strateegia niimoodi koostatud, et järele jõuda. Rebime üksteise võitu. Viie aasta perspektiivis oleme õigel teel. Meie eesmärk on omanikule tulu teenida ja teine eesmärk on tarbijatele parimaid tooteid pakkuda.

Meie lubadus on, et meil peab olema parim maitse, parim kvaliteet, parim värskus - kui me suudame kõik need omadused tagada, siis on tugeva positsiooni taotlemine meie tegevuse tulemus.

Kas see eeldab, et on vaja uusi tooteid? Kindlasti vajab turg uusi tooteid. Viimastel aastatel on pagariturul tulnud palju uusi tooteid, on olnud edukaid ja mitte. Üle-eelmine aasta oli iga kuu mingil pagaritootjal uudistoodet, aga praeguseks ei ole paljudest enam midagi järel.

Meie eesmärk on kindlasti tuua uudiseid turule, aga nad peavad olema läbimõeldud ja analüüsitud. Kui me räägime uuendustest ja erinevatest innovaatilistest lahendustest, siis see puudutab saia-kesi ja kukleid.

Leib ja sai peab aga olema kogu aeg laual ning toetama hommiku, lõuna- ja õhtusööki ning ei saa väga maitsetega mängida.

Mis on selle aasta väljakutsed leiva-saiaturul? Efektiivsuse kasvatamine, mis on ettevõtte sisemine nr 1 eesmärk. Jätkame Kodu perekonna toetamist. On plaan tulla ka mõne uudistootega.

Millal hakkab Fazer Eesti kasumit tootma? Sel aastal. Nii on seatud eesmärgid ja plaanid. See aasta saab olema meie jaoks nii leiva-saia kui ka maiustuste koha pealt läbimurdeaasta. Meie ei ole teises olukorras kui meie konkurendid. Kõik sõltub samamoodi toorainetest, kütuse hinnast jne. Praegu on küsimärk see, kes suudab efektiivsemalt toota ning tuleb turuolukorrast võitjana välja.

Kuidas läks eelmisel aastal maiustuste turul? Me oleme suutnud mitte rahvusliku brändina väga kenasti kasvada kasumlikult ning tugevdada oma positsiooni. Maiustuste turumaht kilodes kasvas Eestis eelmisel aastal 7,6% ja Fazeri mahuline kasv oli 23,4%.

Šokolaadimaiustuste rahaline käive Eesti jae-müügis kasvas 15%, Fazeril 22,6%. Maiustustes suutsime teha kannapöörde, parandasime nii käibe kui ka kasumlikkuse numbrit. Nii käibe kui ka mahu kasv oli 20–30%. See oli kõige edukam aasta Eestis 15 aasta jooksul, mil oleme šokolaadi müü-nud. Eesti enam müüdnud šokolaad on Fazeri šokolaad maapähklitega

Kui palju maiustuste turuosa kasvas? 2011. aasta keskmine turuosa kasvas Fazeril 10,9%, 11,6%-le.

Mis on eelmise aasta maiustuste müügi edu saladus? Fazeri bränd on eestlasele tuntud, nii Geisha kui ka Karl Fazer. Meie maiustusteportfellis on šokolaad, šokolaadimaiustused, kummikommid, šokolaadikarbid. Me tegime oma turundustegevusi teadlikult ja panustasime õigetele tuntud toodetele. Rõhuasetus oli tuntud maitsetel.

Seega Geisha ja Karl Fazer ei nõua reklaami? Päril ilma reklaamita ikka ei saa. Fazer hoiab naturaalsuse liini, me ei kasuta sünteetilisi aineid. Need on piasjad, mis toovad edu. Fazer ei ole kunagi kasutanud transrasvu. Oluline on kakao päritolu. Fazer impordib Lääne-Aafrikast ja Ecuadorist, kust pärineb kõige kvaliteetsem kakaouba.

Ametlik esindaja Eestis

REFERENTSID

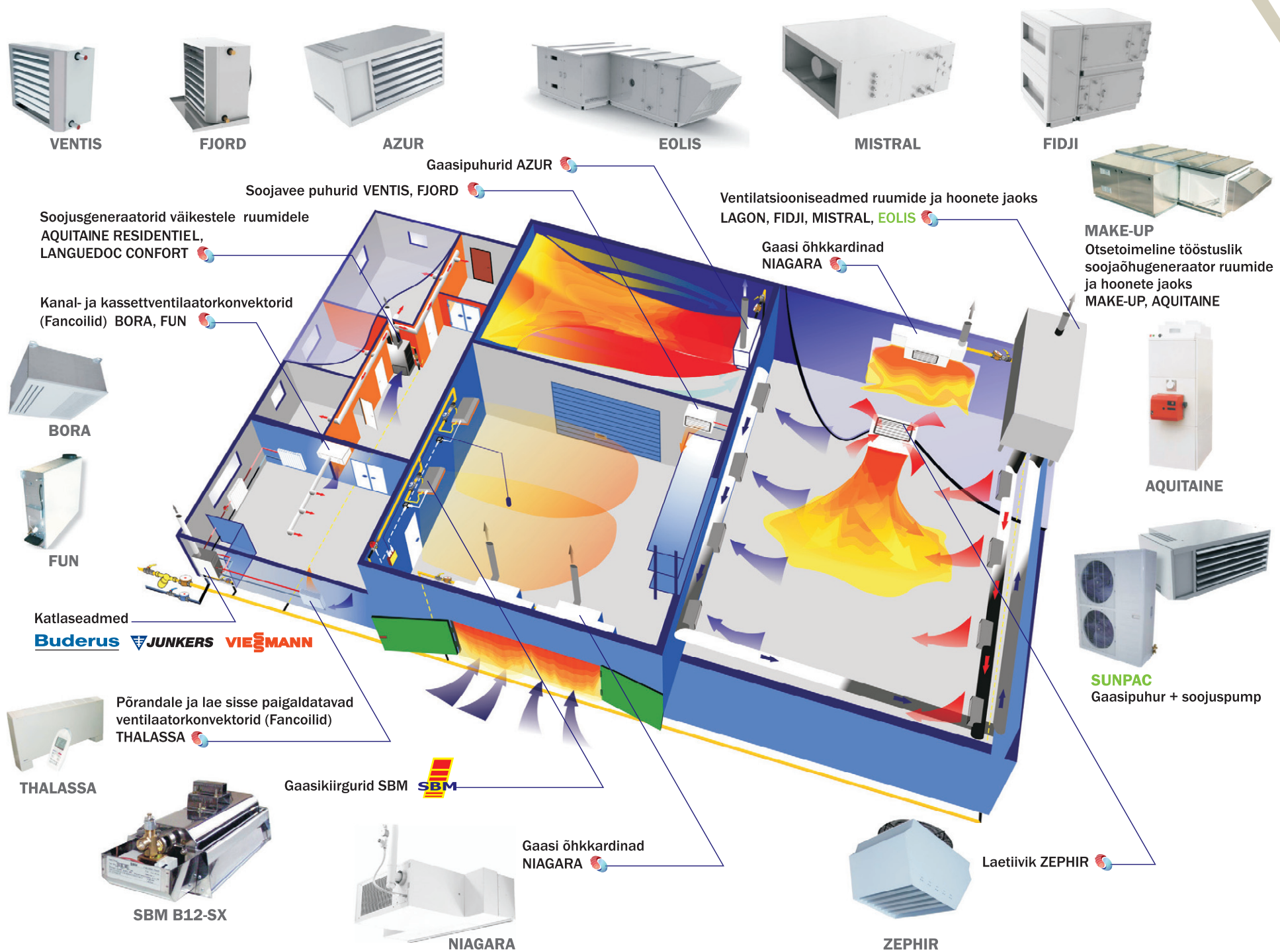
Alfatom Ehitus ASi tarnitavatel seadmetel töötavate küttesüsteemide paigaldusnäited Eestis

Alfatom Ehitus AS on üle 50 aasta tööstuslike ja ühiskondlike, aga ka põllumajanduslike hoonete kütte- ja ventilatsioonisüsteemide väljatöötamisele ja tootmisele spetsialiseerunud tuntud Euroopa ettevõtete **SBM** ja **AIRCALO** ametlik esindaja.

Tänu otsekontaktidele seadmete tootjate ja väljatöötajatega saime erakordse õiguse tarnida ulatuslikku kütte- ja ventilatsiooniseadmete valikut, mis vastab tõhususe, energia- ja keskkonnasäästlikkuse poolest kõige kaasaegsematele nõuetele.

Meie seadmed võimaldavad luua tellija nõutud tingimused igat liiki tootmis-, ühiskondlikes ja põllumajanduslikes hoonetes.

Kütteseadmete ehitust ja paigaldust on võimalik finantseerida läbi seadmeliisingu

Tel: +372 35 66 472 / + 372 58 188 770
Energia 1, Narva 20304, Eesti
alfatom@alfatom.ee

◆ MONTAAŽ

◆ MÜÜK

◆ HOOLDUS

www.alfatom.ee

SOOME peaminister Jyrki Katainen korraldas nädalavahetusel Saariselkäs Euroopa asju arutanud seminari, millest võtsid teiste seas osa rahandusvolinik Olli Rehn, Läti peaminister Valdis Dombrovskis ja WTO juht Pascal Lamy. Möttetöö juurde käis ka võimalus värskes õhus lõõgastuda.

FOTO: REUTERS/
SCANPIX

RAHANDUSPOLIITIKA

Katainen: kriisi ei lahenda keskpank. Soome kärbib kulusid ja tõstab makse

SIRJE RANK
sirje.rank@aripaev.ee

Euroala riikidel tuleb keskpanga varutud hingatõmbeaega kasutada riigirahanduse korrastamiseks, manitses Soome peaminister Jyrki Katainen, kes on ise oma valitsuskoalitsioonis värskelt kulukärbetes ja maksutõusudes kokkuleppele jõudnud.

"Liikmesriikidel on paar aastat aega säästuka-vade elluviimiseks, et taastada usaldus," ütles Katainen nädalavahetusel Soomes Saariselkäs, kus ta võõrustas Euroopa poliitikakujundajaid, et vähem formaalses vormis Euroopa majanduse kriisijärgset taastumist arutada. "Kriisi lahendamist ei saa delegeerida üksi keskpankale," tsiteeris Kataineni agentuur Bloomberg.

Katainenil on läinud nädalast paigas piirjooned, kuidas eelarvedefitsiidi ja aeglustuva majandusega maadlev Soome võlgade kasvu kontrolli alla saab.

Kokku andis valitsus teada aastani 2015 kulukärbetest ja maksutõusudest 2,7 miljardi euro väärtuses. Seda lisaks 2,5 miljardi euro ulatuses meetmetele riigi kulude ja tulude tasakaalustamiseks, milles valitsus mullu kokkuleppele jõudis.

Reitinguks piisav, kasvaks vähe. Hinnangud Soome valitsuse läinud nädalal avalikustatud meetmetele, millest 1,5 miljardit eurot moodustavad maksutõusud ning 1,2 miljardit kulude kärped, võib kokku võtta Soome keskkaubanduskoja juhi Risto E. J. Penttilä sõnadega. Soome AAA-rei-

5,2
miljardi euro ulatuses on Soome valitsus riigi kulude ja tulude tasakaalustamises kokku leppinud.

Tasub teada Soome rahaasjad

VALITSUSE KULUD 2012. aastal on 52,7 mld eurot.

VALITSUSE LAENUVAJADUS 7,5 mld eurot.

RIIGI VÕLAKOORMA prognoos selle aasta lõpuks 44% SKPst.

tingu säilitamiseks on pakett ilmselt piisav. Liiga vähe on selles aga meetmeid majanduskasvu ergutamiseks, ütles Penttilä Kauppalehtile, tõmmates paralleele ulatusliku maksureformiga 1990ndate lama järel, millest jagus kasvu kannustamiseks ligi 15 aastat.

Vaieldamatult on aga positiivne, et mullu kevadel vaevalisi koalitsioonikõnelusi pidanud Soome valitsus on näidanud end kompromissi- ja koostöövõimelisena.

Eriti kibeda pilli neelasid alla sotsid eesotsas rahandusminister Jutta Urpilaineniga, nõustus kaibemaksu tõusuga. See tähendas taganemist ühest peamisest valimislubadusest. Kataineni koonderakond, mis lubas, et tööjõumaksud ei tõuse, leppis tulumaksu tõusuga. Viimane toimub küll kaude – maksumäärad ei tõuse, kuid kahel aastal jääb ära indekseerimine inflatsiooniga. See toob valitsusele lisatulu ca 800 miljonit eurot.

Käibemaks tõuseb. Käibemaksu tõusust, mis tõstab üldise maksumäära 23 protsendilt 24-le ja kergitab ühe protsendipunkti võrra ka soodumäärasid, sh toiduainete ja ravimite käibemaksu, loodab Soome valitsus lisatulu 750 miljonit eurot.

Senisest suurem panus tuleb riigikassasse anda ka Soome jõukatel. Samal ajal kui madalapalgaliste maksukoormus väheneb, kehtestab valitsus ajutise nn solidaarsusmaksu neile, kelle aastatulu on üle 100 000 euro. Rohkem maksu tuleb maksta ka Soome pensionäridel, kelle pension on aastast üle 40 000 euro.

Ning maksud tõusevad enam kui miljoni euro pärimisel, mis negatiivse kõrvalmõjuna võib pärssida põlvkonnavahetust Soome perefirmades.

Kokku loodab Soome valitsus nn solidaarsusmaksudest 115 miljonit eurot.

2013. aastal jõustub Soomes ka pangamaks ning 2014. aastal firmade erakorralise tulu maks.

Kulude kärpimisel on Soome valitsus valinud n-ö juustuhöövli meetodi, mis kärbib kõigilt natuke. Peaministri sõnul on kokkuhoiuvajadus nii suur, et see ei saa tulla ühest kohast. Selged prioriteedid on siiski olemas. Ilmne on surve Soome omavalitsustele, mida riik püüab eraldiste vähendamise ühinema saada. Soome valitsusel on valmis ambitsioonikas haldusreformi kava, mis omavalitsuste arvu oluliselt vähendaks.

Maksude tõstmise ja kulude kärpimise kõrval sisaldab pakett 300 miljoni euro ulatuses meetmeid ettevõtluse ergutamiseks. 190 miljonit eurot sellest on maksusoodustused teadus- ja arendustegevuse toetamiseks. Maksusoodustusi saavad ka nn äriinglid ehk alustavatesse ettevõtetesse riskikapitali investeerivad eraisikud. Firmsid ergutatakse investeerima eelkõige Soome.

Valitsuse eesmärk on kannustada majanduses struktuurimuutust, et tekiks uued ettevõtted, mis loovad töökohti ja uusi eksportkaupu.

Riik ise plaanib muu hulgas miljardi euro ulatuses investeeringuid transpordi infrastruktuuri, kus esimest korda ületavad investeeringud raudteedesse maanteedele eraldatud summad.

Jyrki Kataineni sõnul aitavad kõik need meetmed kokku suurendada usaldust Soome majanduse vastu ning säilitada riigile tiptasemel reiting. Jaanuaris muutis agentuur S&P Soome reitingu-väljavaate negatiivseks, tuues põhjuseks euroala kriisi negatiivse mõju suuresti ekspordist sõltu-vale majandusele.

Läinud aasta detsembris kärpis Soome rahandusministeerium tänavuse majanduskasvu prognoosi vaid 0,4%-le. Uus prognoos peaks välja tulema alanud nädalal.

”
Kui usaldus on tagasi võidetud, tuleb ka majanduskasv.

Soome peaminister Jyrki Katainen nädalavahetusel Saariselkäs

Kunsing: me ei aja taga tootluse tippe. Klient ei pea riski piiril kõikuma

Ä ROMET KREEK
romet.krekk@aripaev.ee

Hoolimata sellest, et pensionile jäämise aeg võib olla veel kaugel, ei soovi valdav enamik klientidest näha oma pensionivara suurt kahanemist turgude kukkumise ajal. SEB uus pensionivara investeerimisstrateegia panustabki sellele, et pakkuda klientidele stabiilset kasvu, ütles reedel SEB Varahalduse juhatuse liige Sven Kunsing.

“Mitte võtta tootluste tippe ja nendele paratamatult järgnevaid suuri kukkumisi, vaid teha kompromisse suurte tõusude ajal, et saada nendest otsustest kasu languste korral,” võttis pensioni pressiüritusel räägitu kokku SEB Varahalduse juhatuse liige Sven Kunsing.

Kõikumised jätkuvad. SEB prognoosi kohaselt peavad pensionivarakogudajad olema valmis, et viimaste aastate suured kõikumised varade mahus jätkuvad veel viis kuni seitse aastat. SEB pensionifondid on muutnud oma strateegiat eesmärgiga vältida investeringute väärtuse suurt kõikumist ehk saavutada stabiilne tootlus läbi aastate. “2008. aasta oli väga valus õpetatud kõikidele turuosalistele, sest pensionivara hulk fondides

SEB Varahalduse juhatuse liige Sven Kunsing ütles, et SEB uus pensionivara investeerimisstrateegia panustab sellele, et pakkuda klientidele stabiilset kasvu. FOTO: ANDRAS KRALLA

kahanes 200 miljoni euro võrra. Nüüdseks on see raha tagasi teenitud, kuid 2008. aasta kogemus pani peeglistse vaatama ja hindama, kas tootluse tagaajamine on õige strateegia või on pensionifondide eesmärk midagi muud,” ütles ta.

“Järeldus 2008. aastast on see, et kliendid ei oota vaid head tootlust, vaid vara säilimist,” ütles ta.

SEB hinnangul jätkuvad viimased viis aastat kestnud suured kõikumised turgudel veel viis kuni seitse aastat. SEB pensioni-

fondide 2009. aastal kasutusele võetud uus strateegia, milles pensionivara on kaitstud suurte kukkumiste vastu, õigustas ennast 2011. aasta turgude kukkumise juures. “Usume, et kogumispensionite süsteemi teise kümnendi parima tootluse toob mitte see pensionifond, mis on olnud liider erinevate aastate lõikes, vaid see, mis on suutnud olla tugev tegija kõikidel aastatel – ja seda soovivad SEB pensionifondid selle kümnendil saavutada,” lisas Kunsing.

“Tootlusele keskenduvad fon-

did liiguvad koos turuga üles-alla ega tooda meie hinnangul klientidele päeva lõpuks sellist kasu, nagu hoolikat riskijuhtimist kasutavad fondid. Pensionivara kogujatel koguneb teise sambasse üha suurem summa raha ja koos sellega väheneb klientide soov selle reaalse rahaga riskida. Meie eesmärk on oma klientidele pakkuda mõnevõrra rahulikumat sõitu, kuid samas jõuda pikaajalises horisondis parima tootluseni,” võttis Kunsing SEB strateegia kokku.

Summad kasvavad. Järgmise kümne aastaga suurenevad ees-
timalaste varad teises pensionisambas enam kui 3,5 miljardi euron. Kogumispensionide loomisest saati pensioniks säästnutel on praegu teise sambasse kogunenud ligi kuue brutopalga suurune summa. Kümne aasta pärast peaks see summa olema juba 15–17 kuupalga suurune.

Kui kriisieelselt sai portfelli koostamine alguse tootluse otsimisest ja piiranguks olid seadusest lähtuvad maksimaalsed piirid varaklassidele, siis nüüd lähtume portfelli koostamisel eelkõige riskist, ütles ta. Portfell peab paremini vastu pidama finantsturgude langusperioodidele.

DREWS AUTO

REHVID ja VELJED

ALATI SOODSAD HINNAD!

Suur-Sõjamäe 8b, Tallinn
drewsauto@hotmail.ee
tel 610 1033, 553 5133

www.drewsauto.ee

BEST CLEAN

PUHASTUSTEENISTUS

- lumekoristus
- vaipade pesemine
- suurpuhastustööd
- lammutus
- demonteerimine
- prahi utiliseerimine

Tel 55 20 870, 65 65 311
puhastus@bestclean.ee
www.bestclean.ee

INTRESSID

SEB hoiuse intress langes taas

SEB langetas tähtajaliste hoiuste intresse. Näiteks ühekuulise hoiuse intressimäär langetati 0,10 protsendilt 0,05 protsendile. Arvelduskontole maksab pank ühekuulisest hoiusest kõrgemat intressi. Keskmiselt kuu jäägil maksab SEB arvelduskontole 0,10 protsenti ja kuu püsijäägil 0,15 protsenti. Teistel pankadel ei ole ühekuulise hoiuse intressimäär madalam arvelduskonto intressimäärast.

AUTOTÖÖSTUS

Volkswagen loob uue brändi odavautodele

Saksa autotootja Volkswagen plaanib luua uue brändi odavautode jaoks, maksma hakkavad selle alt müüdavad sõidukid 5000 kuni 7000 eurot. Eelkõige hakatakse odavautosid müüma arenevatel turgudel, vahendas auto24.ee Saksa väljaannet “Auto motor und sport”. Volkswageni juhatuse liikme Ulrich Hackenbergi sõnul hakatakse eri turgudele pakkuma nende vajadustele kohandatud autosid. Näiteks Hiina turule plaanitakse sõidukit, mis oma suuruselt on identne esimese põlvkonna Seat Toledoga. Seda autot toodab praeguseni Hiinas sealne autotootja Chery. Varem on Volkswagen teatanud, et koos Hiina autotootjaga FAW luuakse sealse autoturu jaoks spetsiaalne bränd Kaili, mille alt hakatakse järgmise aasta lõpus müüma elektriautosid.

Üürileandja tagatis: pandiõigus

Jana Reitsakas, OÜ Advokaadibüroo Laus & Partnerid advokaat

Käesoleva artikli raames soovin tutvustada üürileandjatele ruumide üürilepingu puhul seaduses sätestatud tagatist, milleks on pandiõigus. Olen oma praktika jooksul tähele pannud, et paljud üürileandjad ei tea oma pandiõigusest väljaüüritud ruumis asuvatele vallasasjadele. Teatud juhtudel võib tegemist olla väga efektiivse tagatisega.

Vastavalt seadusele on kinnisasja üürileandjal üürilepingust tulenevate nõuete tagamiseks pandiõigus. Seega on pandiõigusega tagatud üürileandja nõuded, mis tulenevad just üürilepingust ja mitte muust üürileandja ja üürniku vahelisest lepingust. Näiteks pandiõigust ei saa kasutada juhul, kui pooled on sõlminud lisaks veel laenulepingu ja üürnik rikub laenulepingut. Pandiga on tagatud jooksva ja sellele eelneva aasta üüri nõuded, samuti hüvitisnõuded.

Hüvitisnõuete raames on hõlmatud ka üüritud asja kahjustamisest tulenevad nõuded ja kõik muud nõuded, mida üürilepingu alusel saab üürileandja üürnikule esitada.

Pandiõigus kehtib üüritud kinnisasjal asuvatele ja ruumi üürimisel selle sisustusse või kasutamise juurde kuuluvatele vallasasjadele. Näiteks kui üüritakse ruumi koos laopinnaga kaupluse pidamiseks, siis ulatub pandiõigus nii kaupluses kui ka laos olevatele vallasasjadele. See hõlmab muuhulgas asju, mis on sinna müügiks toodud või sel eesmärgil ladustatud. Samas tuleb meele pidada teatud erandeid. Pandiõigus ei ulatu näiteks vallasasjadele, mis on ruumi toodud ajutiselt ja nende sihtotstarve ei ole kuuluda ruumi sisustusse või selle kasutuse juurde. Näiteks kauplusesse toodud põrandalihvimise masinale, mis on toodud vaid remondiks, ei ulatu üürileandja pandiõigus.

Märkimist väärib asjaolu, et pandiõigus ulatub ka üürnikule mittekuluvatele asjadele. Seega on võimalik olukord, kus üürniku võlgade kattteks müüakse maha va-

ra, mis kuulus tegelikkuses hoopis kolmandale isikule. Kolmanda isiku asjadele ei kohaldu pandiõigus siis, kui asjade omanik või üürnik teavitab üürileandjat asjade ruumi viimisel, et need ei kuulu üürnikule. Kui aga üürileandja ei teadnud ega pidanudki teadma, et asjad ei kuulu üürnikule, siis pandiõigus kohaldub. Riigikohus on öelnud, et üürileandja teadmise või teadma pidamise aja määramisel konkreetse asja kuuluvuse suhtes tuleb lähtuda ajast, mil asi ruumi toodi.

Seaduses on säte, mis on mitmel korral tekitanud üürileandjatele segadust. Nimelt, vastavalt seadusele lõppeb pandiõigus asjadele, mille kohta on üürilepingu kehtivusajal üürileandja teada saanud, et üürniku poolt ruumi toodud asjad ei kuulu üürnikule, ja ta ei ole üürilepingut esimesel võimalusel üles öelnud. Tekib küsimus, kas sellise informatsiooni saamisel on üürileandjal võimalus leping üles öelda. Tegelikult ei anna see säte üürileandjale iseenesest õiguse üürileping üles öelda. Ülesütlemiseks peab siiski olema muu alus, kas siis lepingus sätestatud või seadusest tulenev. Antud säte näeb vaid et-

te, et algselt tekkinud pandiõigus kolmandale isikule kuuluvatele asjadele lõpeb, kui üürileandja saab teada, et see asi ei kuulu üürnikule ja omab samal ajal võimalust leping üles öelda, kuid ei tee seda.

Veel üks oluline asjaolu pandiõiguse juures on pandiõiguse realiseerimine. Keelatud on jätta üürnikult pandiõigusega äravõetud ese endale nõ. võla kattteks. Pandiõiguse peab realiseerima pandiõigusega koormatud asja võõrandamisega avalikul enampakkumisel. Seda on tänapäeval võimalik teha ka elektrooniliselt mõne tuntud internetikeskkonna vahendusel, soovitatavalt kuulutades enam-pakkumisest ka Ametlikes Teadaannetes.

Pandiõiguse saab poolte kokkuleppega ka välistada. Juhul, kui sellist kokkulepet ei ole, siis kohaldatakse seadust ning meele tuleb pidada käesolevas artiklis märgitud asjaolusid.

telefon: 66 22 640

SPORT

Põrkuvad pallid Operi koolis.

Ühinemine läks luhta

A VÄINU ROZENTAL
vainu.rozent@aripaev.ee

Tippjalgpallur Andres Operi jalgpallikooli plaan ühineda selle aasta esimestel kuudel Nõmme Kaljuga läks möödarääkimiste ja kiirustamise nahka ning tekkinud olukord mürgitas jalgpallikooli sisekliimat.

Selle tulemusel on MTÜst Operi Jalgpallikool lahkunud mitu treenerit ja noormängijate treeningrühma ning asemele on palgatud uued treenerid. "Ega elu sellepärast seisma jää," on Operi Jalgpallikooli tegevjuht Sigrid Karpova kooli edasikestmises veendunud.

Üks lahkunud treenereist, Ralf Rogov, heitis Andres Operile ette lastevanematega mittekonsulteerimist ja info pidevat muutmist. "Rääkisime treeneritega lapsevanemad pehme ja nad olid nõus, et lapsed lähevad Nõmme Kaljusse üle laenulepinguga," meenutas Rogov. "Järgmisel päeval aga pandi lapsevanemad sundkäigu ette, et kui te Nõmme Kaljusse üle ei lähe, tõstetakse kuumaksu. See tekitas lastevanemates trotsi ja osa lastest lahkus Operi Jalgpallikoolist. Kui Andres Oper oleks kõike õigesti teinud, oleks me praegu kõik Nõmme Kalju dressides ringi käinud."

Müügiplaani polnud. Andres Operi kinnitusele ei olnud tal plaani jalgpallikooli müüa ega ühineda, vaid teha Nõmme Kaljuga koostööd. "Otsus tekkis vajadusest kooli edasi arendada ning laste võimalusi suurendada," põhjendas Oper. "Kuna ma ise ei ela Eestis, soovisin, et kooli tegevust aitaks juhtida jalgpalli arendamisel minuga samu väärtusi omavad inimesed."

Oper lisas, et jalgpallikooli juhatusse oleks lisaks temale lisandunud kaks Nõmme Kalju juhatuse liiget. Operi kinnitusele oli juhatuse liikmete lisandumise eest kokku lepitud ka teatud rahasumma. "On loogiline, et tasuta juhatuse koha ja otsustamisvõimet ära ei anta. Pealegi olen ma aastate jooksul kooli väga palju oma taskust toetanud," lausus Oper.

Nõmme Kalju rikkus kokkulepet. Oper mõõnis, et läbirääkimiste käigus edastas Nõmme Kalju tema jalgpallikooli lapsevanematele ülemineku avalduse. "Ma ei ütleks, et tegemist oli sundimisega, aga selline samm oli kokkuleppega vastuolus, minuga kooskõlastamata ning just see saigi tehingule saatuslikuks," rääkis Oper.

MTÜ Nõmme Jalgpalliklubi Kalju president Kuno Tehva ei ole absoluutselt nõus väitega, justkui oleksid nemad sundinud Operi Jalgpallikooli lapsevanemaid nende klubisse üle tulema. Sama absurdseks pidas ta väidet, et lapsi oli vaja kiiresti Nõmme Kalju nimekirja saada, sest tänu sel-

OPERI Jalgpallikooli asutaja Andres Operi sõnul käib koolis töö hoolimata Nõmme Kaljuga ühinemise luhtaminekust edasi. FOTO: RAIGO PAJULÄI / POSTIMEES/SCANPIX

lele oleks Nõmme Kalju saanud UEFAs rohkem solidaarsustoetust ning see lisaraha oleks võimaldanud finantseerida tehingut Andres Operiga.

Meistrivõitlused sundisid takka. "Jalgpall ei ole äri ja ükski jalgpallialane koostöö pole kunagi olnud ärilistel eesmärkidel ning seega ei saa seda kindlasti nimetada tehinguks," rõhutas Tehva. "Mis puudutab sundimist, siis mitte kedagi ei saa sundida kuskile vägisi minema, ei jalgpallis ega ka muus eluvaldkonnas. Kiire oli sellepärast, et meeskondade meistrivõistlusteks registreerimine oli lõpufaasis ja lapsevanematele pakuti võimalust, et nende lapsed saaksid mängida meistrivõistlustel Nõmme Kalju nime all."

Tehva mõõnis, et sellisel juhul oleks tõepoolest laekunud Nõmme Kaljule lisaraha UEFA solidaarsustoetuse näol, mida makstakse nendele jalgpalliklubidele, kellel on nii noortemeeskonnad kui ka tippmeeskond meistriliigas. "See lisaraha, mida Operi Jalgpallikool ise poleks saanud, oleks aidanud sama noortegrupi kulusid katta ning võimaldanud lastele paremaid treeningtingimusi ehk sellest oleksid võitnud needsamad lapsed ise," lisas Tehva.

Tema kinnitusele oli koostöö algatajaks Andres Oper ja ka koostöö lõrriminemise põhjuseid tuleb otsida Operi Jalgpallikoolist. "Ma arvan, et põhiprobleemiks oli halb kommunikatsioon Operi Jalgpallikooli sees," lausus Tehva.

„Ma arvan, et põhiprobleemiks oli halb kommunikatsioon Operi Jalgpallikooli sees.“

MTÜ Nõmme Jalgpalliklubi Kalju president Kuno Tehva

Ä Mis on mis MTÜ Operi Jalgpallikool

LOODUD 2003. aastal
ASUTAJA tippjalgpallur Andres Oper
TREENINGRÜHMAD Tallinnas ja Tartus
NOORTEGRUPPE 4, noortetreenereid 4
TREENINGUTEL osaleb umbes 80 last

MTÜ Nõmme Jalgpalliklubi Kalju

ASUTATUD 1923. aastal, taas moodustatud 1997. aastal
MEESKOND sai 2011. aasta hooajal Eesti meistrivõistlustel 2. koha
LASTE TREENINGRÜHMAD kõikides Tallinna linnaosades
NOORTEGRUPPE 17, noortetreenereid 11
TREENINGUTEL oseleb ligi 400 last

Treenerid lahkusid Spartasse

Operi Jalgpallikooli kaks endist treenerit Ralf Rogov ja Marko Pärnpuu tegutsevad nüüd jalgpallitreeneritena spordiklubis Sparta.

Kuna Spartasse läks Operi Jalgpallikoolis tekkinud segase olukorra tõttu üle ka kaks Ralf Rogovi treeninggruppi, näeb Andres Oper treeneri tegevuses pahatahtlikkust. "Asjaosalised nägid sobivat momenti tegutseda omakasu eesmärgil," seletas Oper. "Treener edastas lapsevanematele valeinfot ning meelitas endaga kaasa kaks gruppi. Ja ehkki gruppide registreerimise aeg oli lõppenud, tuli Eesti Jalgpalli Liit vastu ning registreeris need grupid oma reeglistiku vastaselt ära."

Operi kinnitusel on jalgpallikool esitanud seoses treeneri käitumisega avalduse jalgpalliliidu distsiplinaarkomisjonile.

Rogovi sõnul pole tema kedagi meelitanud lahkuma. "Lapsevanemad adusid ise olukorda ning kirjutasid avalduse," rääkis Rogov. "Mina jätkasin tööd – läksin treeningutele nagu kord ja kohus, ehkki ühtki last mul trennis ei olnud. Nädal aega käisin niimoodi töö ja lõpuks kirjutasin ise ka lahkumisavalduse."

Ä Kommentaar

Eesmärk leida parimaid võimalusi

ANDRES OPER,
MTÜ Operi Jalgpallikool juhataja ainulige

Praegu on vaja palju asju läbi kaaluda ning otsustada, mis minu koolis olevate laste jaoks parim on. Kool tegutseb edasi, vajalikud treenerid on asendatud. Eelmise aasta lõpp näitas, et suund, kuhu ma oma kooliga tahan jõuda, on reaalne. Bolton Wanderersi (Inglise jalgpalliklubi, millega Operi JK koostööd teeb – toim) talenditõusu finaalis olid poisid suurepärased. Minu eesmärk ongi meie noorte maailmas parimaid võimalusi leida. Ei oleks oodanud, et selle käigus nii palju vastuvõitlemist kohtan.

Hoiutasu kaob vaid pankrotis aktsiatega kontodelt

Ä ROMET KREEK
romet.kreek@aripaev.ee

Inimestel, kelle väärtpaberikontodel on ainult Eesti mitte eriti väärt paberid, saavad 1. aprillist priiks väärtpaberikonto tasust. Nimelt lõpetab keskedepositoorium (EVK) pankadelt neilt kontodelt tasu võtmise, kus on ainult pankrotimenetluses või likvideerimisel olevate ettevõtete väärtpaberid.

Pangad, kelle käest pärisin, kas ka nemad lõpetavad klientidelt sellistelt kontodelt igakuise väärtpaberihoidmistasu võtmise, vastasid jaatavalt.

Aastaid, kui mitte aastakümneid pidid need, kellele jäid kätte pankrotis ettevõtete väärtpaberid, maksma iga kuu pangale väärtpaberi hoidmistasu. Kui väärtpaberil ei olnud hinda, arvestati tasu aktsia nominaali suuruses, ehki see paber võis olla väärt mitte midagi.

Tex Vertmann Tallinna börsilt ütles, et selliseid kontosid, kus on ainult pankrotis või likvideerimisel ettevõtete aktsiad, on 586. Neid, kel on ka teisi aktsiaid kontol, muudatus ei aita, kuid neile ei ole probleem ehk ka nii ülekohtune.

"Ühed niisugused aktsiad olen enda jaoks maha kandnud – Apananski kindlustusseltsi ASA aktsiad," ütles ajakirja Inseneeria peatoimeaja Mati Feldmann. Teisi analoogseid investeeringuid pole tal ette tulnud.

SEB kommunikatsioonijuhi Evelin Allase sõnul ei võta nad alates 1. aprillist pankrotimenetluses või likvideerimisel olevate ettevõtete väärtpabereid hoidvalt kontolt teenustasu.

"SEB Pank tegutseb EVK kontohaldurina, olles registripidaja pakutavate teenuste vahendaja ning makstes selle eest registripidajale tasu. Tulenevalt sellest on SEB omakorda kehtestanud teenustasu oma klientidele väärtpaberite hoidmise eest," lisas ta.

"Kuni aktsiat ei ole registrist kustutatud, ei ole SEB-l võimalik antud väärtpabereid kontolt ise kustutada ega loobuda nende hoidmise eest kehtestatud teenustasust. SEB Pank koostöös teiste turuosalistega on pöördunud probleemiga EVK poole, lootes leida olukorrale lahendus," märkis Allas.

Ka Danske Bank A/S Eesti filiaal otsustas loobuda nimetatud väärtpaberite eest tasu arvestamisest alates 1. aprillist, vastas Sampo Pank.

"Swedbank plaanib samuti väärtpaberikonto tasu võtmisest loobuda juhul, kui kontol on ainult pankroti- või likvideerimisprotsessis olevate ettevõtete väärtpaberid," vastas Liidia Kaljundi Swedbankist.

"LHV Pank ei ole ühegi Balti aktsia hoidmise eest tasu võtnud juba pikki aastaid," ütles Erki Kert LHVst.

10. aprillil Radisson Blu Hotel Olümpias

ÄRIPÄEVA
SEMINAR

Kuidas osta ja pidada frantsiisi?

- 9.30–9.50** Registreerimine ja hommikukohv värskes Äripäevaga
9.50–10.00 Avasõnad moderaatorilt.
Best Sales toimetaja **ANNIKA MATSON**
- 10.00–10.30** Mis on frantsiisimine?
Moorlat & Co Patendibüroo patendivolnik **OTT MOORLAT**
- 10.30–11.00** Millised on frantsiisilepingu eripärad?
Advokaadibüroo SORAINEN partner Kaupo Lepasepp
- 11.00–11.30** Kogemuslugu. Miks valida ettevõtlusvormiks frantsiis?
WSI Online frantsiisivõtja **KRISTJAN-PAUL RAUDE**
- 11.30–12.00** Kogemuslugu. Millised on frantsiisi ostmise ja pidamise kulud?
Mobility Eesti juhatuse liige **ANTI PIHTJE**
- 12.00–13.00** Lõuna
13.00–13.30 Kogemuslugu. Kuidas suhelda välismaise frantsiisiandjaga?
Vapiano tegevjuht **GERT KEERDE**
- 13.30–14.00** Kogemuslugu. Kuidas valib frantsiisiandja frantsiisivõtja?
Salon+ salongiketi juht **HELENA LÖHMUS**
- 14.00–14.30** Kogemuslugu. Kuidas loobuda frantsiisilepingust?
QOQO tegevdirektor **JOEL KIRSIMAA**
- 14.30–15.00** Arutelu/Küsimused
15.00–15.10 Seminari lõpetamine

Äripäev

Radisson BLU
HOTEL OLÜMPIA, TALLINN

Seminari **soodushind** kuni 06.04.2012 registreerudes **159 eurot** (+km), hiljem registreerujatele 199 eurot (+km). Mitme inimese korraga registreerimisel ühest maksjaettevõttest kehtib hindadele 5% soodustus. Lisainfo ja registreerimine telefonil **667 0411** või **www.seminar.aripaev.ee**

TULEOHUTUSE AASTAKONVERENTS 2012

28. märts 2012 Meriton Grand Conference & Spa hotel

Mida saab järeldada 2011. aasta tulekahjust?

Päästeameti tuleohutusjärelevalve osakonna juhataja **RAIT PUKK**

Millised on iga-aastase ettevõtete enesekontrolli poliitika ja tuleohutusaluandluse kujundamise põhimõtted. Siseministeeriumi pääste- ja kriisireguleerimispoliitika osakonna juhataja kt **PRIIT LAANISTE**

Ettevõtte iga-aastase enesekontrolli tuleohutusaluande esitamine.

Päästeameti tuleohutuse talituse juhataja **MARKO RÜÜ**

Riikliku tuleohutusjärelevalve halduspraktika ja töökorralduse muudatused seoses tuleohutuse seaduse rakendamise.

Päästeameti tuleohutusjärelevalve osakonna juhataja **RAIT PUKK**

Kui suur on ring, kes vastutavad tuleohutuse korraldamise ja tuleohutusnõuete täitmise eest? Tuletark OÜ tuleohutuseksperit **RIVO NEUHAUS**

Tootjate nõuded tuleohutuspäigaldiste korrashoiule.

Kidde Eesti AS tuleohutuse osakonnajuhataja **KALJU ÖUNMANN**

Millised on turvaettevõtte kohustused tuleohutuse tagamisel ja tulekahju korral tegutsemisel. G4S Eesti AS turvatehnika divisjoni direktor **PRIIT VALK**

Tööstusohutus riskide maandamisel. Tehnilise Järelevalve Amet peadirektori asetäitja tööstusohutuse teenistuse juhataja kt **KAUR KAJAK**

Probleemid tulekahjuteate edastamisel.

Päästeameti Häirekeskusele Nõrkvoolu Paigalduse OÜ tegevjuht **ANTON MESILA**

Konverentsi moderaator **ORM TAMMEPUU**, Tondi Tulekaitse OÜ juhatuse liige

Äripäev

Meriton Hotels

Konverentsi **hind** 179 eurot (km-ga 214,80 eurot). Registreerides korraga ühest maksjaettevõttest kaks või enam osalejat kehtib lisasoodustus 5%. Lisainfo ja registreerimine telefonil 667 0106 või juuli.laanemets@aripaev.ee

www.seminar.aripaev.ee

KORTERIHINNAD

Uusarendused löövad hinnad üles. Kasv töötab tänavu tulla aeglasem

Ä ALYONA STADNIK
alyona.stadnik@aripaev.ee

Erinevalt eelmise aasta algusest on tänavu esimesed kuud uusarenduste turul olnud aktiivsed ja see on kaasa toonud ligi 10% hinnatõusu. Eestlasele meeldivad puitasumid Kalamajas, Pelgulinna, Kristiines ja Tallinna kesklinnas.

“Turg on väga aktiivne ja eriti aktiivne on alates märtsist uusarenduste turg. Ilusad ilmad toovad inimestele süra silma ja hakatakse kortereid ostma,” rääkis kinnisvarafirma Tango Vara OÜ juhatuse esimees Tarmo Tamm.

Tamm lisas, et uued projektid on kindlasti hinda kergitanud. “Hinnad on tõusnud ka vanadel korteritel, lihtsalt üldine kasv. Inimeste laenuvõimalus on paranenud ning näitab tõusutrendi,” rääkis Tamm.

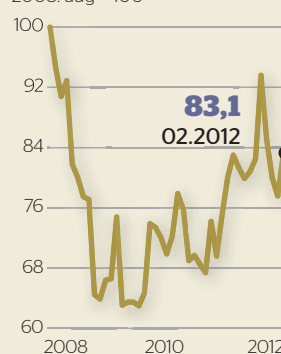
Uued projektid töid müügis kasvu. Pindi Kinnisvara kinnisvaraanalüütik Siim Simson märkis, et selle aasta kahe esimese kuu müügitempo Tallinnas on olnud umbes 100 eluruumi kuus, mis moodustab kogu korteriturust umbes viiendiku, lähivaldades on see olnud umbes 10 eluruumi kuus. Tema sõnul on müügiaktiivsuse kasvu toonud mõõdunud aasta kolmes esimeses kvartalis lisandunud projektid.

“Selle aasta alguses tõenäoliselt müügitempo aeglustub, kuna uute projektide lisandumine on pidurdunud ning eelmisel aastal lisandunud projektide “parimad palad” on ära ostetud ning jäägi müük on üldjuhul madalama huviga,” märkis Simson.

Uus Maa Kinnisvarabüroo analüütiku Risto Vähi sõnul läks uusarenduste müük aktiivsemaks

Ä Hind Uusarendused mõõnast taastumas

uusarenduste esmamüügi indeks,
2008. aug = 100

ALLIKAS: PINDI KINNISVARA

10%

kerkisid korterite hinnad Harjumaal veebruaris mullu sama kuuga võrreldes.

2011. aasta keskel ja teises pooles ning praegu mõjutavad uued projektid palju enam korterite keskmist hinda. Lisaks uusarendustele mõjutavad kinnisvara hinda ka kallid objektid ning kesklinna ja südalinna väärrikad eestiaegsed majad. Näitena tõi Vähi Kadriorus asuvaid kivi- ja puitmaju, mis on arhitektuuriliselt ilusad ning kus on suured korterid. Sellel piirkonnal on palju huvilisi ning on mitu juhtumit, kus huvilised on üksteisest üle pakunud, et korterit endale saada.

Puitasumid müüvad. Vähi lisas, et hästi lähevad kaubaks ka miljööväärtuslike puuasumite renoveeritud puitmajade korterid. “Eestlastele meeldivad puitasumid, populaarsemad on Kalamaja ja Pelgulinna,” märkis Vähi.

Ober-Haus analüütiku Rain Rätti sõnul sõltuvad uusarenduste ehitushinnad projektist ja mahust.

“Viimase aasta jooksul on uusarenduste hinnad tõusnud 15–25%, kuid turuhinnad 10–15%,” lausus Rätt. Tema sõnul ei mõjuta uusarendused otseselt kinnisvara hinnatõusu, kuna aasta lõikes on nende osakaal tehingute koguhulgas väike, kuid mõju näiteks maa-ameti kinnisvarahindade statistikal on kindlasti olemas.

Rätt selgitas, et uusarenduste hinnad on üldjuhul kõrgemad ja kui ühel päeval sõlmitakse notari juures mitmekümne uusarendusobjekti asjaõigusleping, siis avaldab see statistikas kindlasti mõju selle linnaosa või asumis keskmisele hinnale. “Alati tuleks vaadata tehingute struktuuri ja seda mitme kvartali ulatuses, et teha otsuseid kinnisvaraturu trendide kohta,” märkis ta.

Kinnisvaraarendaja Perton Ehitus OÜ juhatuse liikme Marko Bäärsi sõnul pööravad nad uusarenduste rajamisel tähelepanu tekkivale elu keskkon-

Ä Tasub teada Iga kümnes korter uusarenduses

2011. AASTAL tehti Tallinnas 5722 korteriomandi tehingut, neist ca 10% uusarendustes.

PRAEGU rajatakse Tallinna linnas ja selle lähivaldades pea 170 uut korterit.

1600 eluruumi ulatus veebruaril lõpu seisuga laojääk Tallinnas ja 500ni lähivaldades.

2011. AASTAL lisandus Tallinna ja lähivaldadesse 44 uut arendusprojekti 1170 eluruumiga, millest Tallinnas 1002 eluruumi. Kõige rohkem uusi kortereid lisandus kesklinnas ja Põhja-Tallinnas.

EELMISEL aastal müüdi Tallinnas ca 850 eluruumi, lisanduvad mõned broneeringud. 2009. ja 2010. aastal müüdi vastavalt 730 ja 692.

PEALINNA lähivaldades müüdi mullu 200 eluruumi, 2009. ja 2010. aastal vastavalt ca 300 ja ca 180.

SUURIMAD korterite uusarendused, mis valmivad lähiajal, asuvad eelkõige kesklinnas ja selle lähipiirkonnas.

PREAGUSES kinnisvaraturu olukorras võiks aastane nõudlus

Tallinnas olla 500–700 uut korterit.

KUI AASTA tagasi alustati kümnete projektide arendamisega, siis selle aasta algus on olnud tagasihoidlik.

MILLINE UUSARENDEUS VÕIDAB? ERINEVALT buumiajast võidavad praegu need arendajad, kes ei aja taga maksimaalset korterite arvu.

HÄSTI LÄHEB arendustel, kus elukeskkonna kvaliteedi ja ruumiplaneeringuga on vaeva nähtud. Tuleb mõelda palju keskkonnale.

PARKLA peab olema korralik. **PUITASUMITES** ei saa maja ümber parklat rajada. Parkla võib rajada maja alla, kui on võimalik (on puitmaju, mille alla on rajatud parklad). Maja taga peab olema hoov.

NÕUDLUS on endiselt suurim kesklinnas ja selle lähipiirkonnas, kus asukohast tulenevalt on arendusriskid väiksemad võrreldes teiste piirkondadega.

MÄRTSIS olid noorte perede

seas populaarsed 3toalised 60–70 m² korterid. Eelmise aasta lõputrend – kolmeliikmeline pere ostis endale kuni 55 m² 2toalise korteri.

ALLIKAS: PINDI KINNISVARA
KINNISVARAANALÜÜTIK SIIM SIMSON,
OBER-HAUSI ANALÜÜTIK RAIN RÄTT, TANGO
VARA OÜ JUHATUSE ESIMEES TARMO
TAMM.

Ä Taust Kalamaja ja kesklinn tõmbavad

MILLISED ON POPULAARSED UUSARENDEUSED?

KALAMAJA – kõikidel tühjadel krundidel, mis jäävad Patarei poole, on tehtud detailplaneeringud ja on hakatud ehitama. Eespool on ka tühjad krundid, kus on ka planeering tehtud ja ehitus hakkab peale.

KASSISABA KESKLINNAS muusikaakadeemia naabruskond ja Uue-Maailma piirkond.

PEETRI KÜLA KRISTIINE

MÜÜA
ÄRIKINNISTU
LÄÄNE-VIRUMAAL
HOONED: 4900 m²,
KINNISTU: 52 900 m²
koos seadmetega
City24 ID: 943658, tel 516 4685

Ostame kasvavat metsa, metsakinnistuid ja metsamaterjali.

Metsa ülestöötamine ja transport.

Metsa istutamine.

hansamets

Info telefonil 50 60 777
www.hansamets.ee

EST KINNISVARA

EST Kinnisvara on välisinvestorite ja investeerimisfondide esindaja Eestis, mis tegeleb kinnisvara-investeeringute haldamise ja investeerimisvõimaluste leidmisega.

OSTAME RAHAVOOGA ÄRIKINNISVARA OBJEKTE.

Pakkumised saata joel@estkinnisvara.ee
Joel Peetsu 527 9206
Heki 21, Tartu 50115
www.estkinnisvara.ee

nale tervikuna, nagu näiteks parkimine, õueala ja lisamugavused.

“Oluline on hoovi ja elamu kasutamismugavus. Samuti on oluline ehituse kvaliteet ja energiasäästuga seonduv,” märkis Bäärs.

Nõudlus on kasvanud isikupäraste uusarenduste järel. “Klient on muutunud heas mõttes nõudlikumaks, pööratakse tähelepanu ka eluruumist väljapoole jäävale. Arendustes oleme alati üritanud lähtuda kliendi vajadustest ja heale elukeskkonnale esitatavatest nõuetest – seetõttu pole meie jaoks arenduste planeerimisel viimasel ajal midagi oluliselt muutunud,” kommenteeris ta.

Perton Ehitus OÜ hinnangul on praegu populaarne piirkond Kalamaja, mida nad peavad perspektiivseks uusarenduste alaks, lisaks Tallinna kesklinn ja selle lähiala.

TANGO VARA
OÜ juht

Tarmo Tamm
ootab tänavu hinnatõusu. Ettevõtte on välja ehitanud katusekorterid Tallinnas Kristiines Kibuvitsa 22 (kollane maja). FOTO: RAUL MEE

Ä Üks küsimus Kui palju võivad uusarenduste hinnad tänavu tõusta?

RAIN RÄTT
Ober-Hausi analüütik

Tõenäoliselt on uusarenduste hinnatõus praeguseks saavutanud oma piiri. Ehitajad ja arendajad võivad hindu tõsta, kuid selle peab järgnema nõudlus küsitud hinnatasemel.

Kui kinnisvarabuumi ajal ja ka pärast mulli lõhkemist räägiti, et odavamalt ehitada ei saa, siis hiljem selgus karm turumajanduslik tõde.

Uute arenduste turgu mõjutab oluliselt intressitase koos laenuitingimustega – seda nii arendajale kui ka lõpptarbijale –, vakantsus arendatavas kinnisvarasegmendis, tootlikkus, üüritase, pakutav hinnatase, ruumide planeering, arhitektuur. Hinnad turul kujunevad lõpuks ikkagi nõudluse ja pakumise järgi.

Paljud kinnisvaraga seotud ambitsioonikad äriprojektid on muutunud muinasjutuks.

RISTO VÄHI
Uus Maa Kinnisvarabüroo analüütik

Hinnad kindlasti tõusevad mingil määral. Olen märganud, et kui tuleb mastaapne arendus ja esimese etapi korterite müük läheb hästi kiiresti, siis järgmise etapiga tõstetakse hinda ning siis on kohe näha, et müük aeglustub. Buumiajaga ei saa üldse võrdlusi tuua. Inimestel on selge hinnatunnetus ning pangad ei anna buumiajaga võrreldavatel tingimustel enam laenu, aga kindlasti paremini kui madalseisu ajal.

TARMO TAMM
Tango Vara OÜ juhatuse esimees

Tahaksime loota, et hinnad tõusevad. Kindlasti ei ole hinnatõus nii suur kui buumiajal, kui hinnad tõusid iga kuu 10%. Aga kindlasti võib tõusu näha ja sellel kevad-suvel hinnad kindlasti tõusevad veel. Projektide tuleb, ehitatakse päris palju ning kindlasti leidub ka nõudlust.

”**Kui esimese etapi korterite müük läheb hästi kiiresti, siis järgmise etapiga tõstetakse hinda ning siis on kohe näha, et müük aeglustub.** Uus Maa Kinnisvarabüroo analüütik Risto Vähi

Reparo!
www.reparo.ee
**ÄRIPINDADE
EHITUS, REMONT,
SISEVIIMISTLUS**

ÜÜRITURG

Uusi pakkumisi lisandus 5%

Kiire üürikorterite turult kadumine on läbi saamas, kirjutab kinnisvaraspetsialist Tõnu Toompark. Tallinna üüriturul on juba 5% rohkem üüripakkumisi kui pool aastat tagasi, mis üürimull alguse sai. Korterite üüriturg elas eelmisel aastal üle väikese mulli, mis oli tingitud nii üürihooaja algusest kui ka ebakindlusest kinnisvaraturu suhtes.

Kuigi üüripakkumisi on nüüd juba paar kuud portaalis lisandunud, püsivad üürihinnad tasemel, kuhu need eelmise aasta oktoobriks-novembriks tõusid, ning languseruumi praegu ei paista. Eesti elamispindade pakkumishindade indikaator KV.EE indeks ennustab pigem elamispindade pakkumishinna mõningast tõusu. “Seda ainuüksi visuaalse vaatluse tulemusena – vägisi tundub, et ostja poole pealt vaadatuna jääb mõistliku hinnaga pakkumisi turul järjest vähemaks,” lisas Toompark.

Portaalis KV.EE oli märtsis 20 200 elamispindade pakkumist keskmise hinnaga 820 eurot/m².

LEMMIKUD
ehitusuudised.ee loetuimad uudised

Tehinguid aastaga 16%, käivet 24% enam. Uus Maa Kinnisvarabüroo hinnangul langes tehingute koguväärtus veebruaris, mis tähendab, et võrreldes jaanuariga vahetas veebruaris omannikku suurem hulk odavamalt kinnisvara.

Saastekvootide müügitulust renoveeritakse seitse kooli. Keskkonnaminister Keit Pentus esitas valitsusele aastekvootide müügitulepingu muudatused, millega lisatakse aastekvoodi müügitulust soojapidavaks muudetavate hoonete nimekirja seitse kooli ja kaks lasteaeda.

FOTOD: Kinnisvaraproffide mess Cannes'is. Fotovalik märtsi esimesel nädalal Cannes'is toimunud maailma ühelt oluliselt kinnisvaraprofessionaalide messilt MIPIM.

**Meie pikaajalise kogemusega
spetsialistid nõustavad teid
kõigis ärikinnisvaraga seotud
küsimustes!**

MAIDO KALVISTE
Kinnisvaraspetsialist
5648 5845

SVETA PETKINA
Kinnisvaraspetsialist
509 0010

HENNO KIVIRAND
Kinnisvaraspetsialist
5660 0232

LEMBIT KASK
Investeeringud
502 0662

OBER HAUS

K I N N I S V A R A F I R M A

Üldtelefon: 665 9700, Narva mnt 53, Tallinn, info@ober-haus.com

4. aprillil ilmub Äripäeva vahel A4 formaadis erileht

Äripäev

KINNISVARA

Teemad:

- Energiasäästu võimalused büroohoonetes. Kuidas on võimalik ära kasutada jääksoojust, optimeerida küttesüsteeme ja kasutada teisi energiasäästu võimalusi?
- Kumb on praeguses majandusolukorras kasulikum – kas osta korter laenuga või hoopis üürida?
- Kuhu kerkivad lähiaastatel Eestis uued kaubanduskeskused?
- Ülevaade ettevõtetest, kes tegutsevad Ida-Virumaa tööstusparkides – piirkonna eelised ja hinnatasemed.
- Miks meie kinnisvarakuulutustes näeb sageli fotosid segamini tubadest?
- Märtsikuu huvitavamad kinnisvaratehingud.
- Üüripinnal paiknev vara võib minna müüki vööra võla eest.

Reklaamide broneerimine ja materjalide esitamine **26. märtsini**

Kujundatud reklaamide esitamine **28. märtsini**

Reklaami projektijuht: **Andres Koger; andres.koger@aripaev.ee; Tel 667 0030; Faks 667 0200**

ÄRILAUSE

» **Ain Kaljurand: Olgem ausad, praegu ei anna Tallinna Sadam kohalikule omavalitsusele midagi. See ongi probleem.**

Tallinna Sadama juhatuse esimees kutsub mõtlema võimaluse üle, et osa ettevõtte majandustegevuse tulust laekuks otse kohalikule omavalitsusele, mille territooriumil tegutsetakse.

ÄRIPÄEV 26. märts 2012
toimetaja Vilja Kiisler, tel 667 0150, e-post vilja.kiisler@aripaev.ee

ÜKS KÜSIMUS

Reedene Äripäev kajastas hoiatavat näidet kodu kindlustamisest – maakler pettis kliendi usaldust.

Kas kasutate kindlustusmaakleri teenuseid?

IVO SUURSOO,
Columbus IT Partners Eesti ASI juhatuse esimees

Oleme aeg-ajalt kasutanud kindlustusmaakleri abi kõikide varagruppide terviklikul haldamisel. Pean tunnistama, et finantsjuhi poolt on toimunud liikumine selles suunas, et oleme läinud samm-sammult üle otsekontaktidele. Kindlustamise protsess on tehtud meie jaoks nii lihtsaks, et puudub vajadus maakleri järele.

Ma ei saaks öelda, et saan 100% aru maakleri rollist ja eesmärgist. Pigem on see olnud n-ö mugavus kui see, et me arvaksime, et sellega ka riskid vähenevad.

AIGAR PINDMAA,
Pintmann Grupp OÜ omanik ja juht

Kindlustame kõike otse seltsiga nii ettevõtte puhul kui ka eraisikuna. Kuna ERGO Kindlustus on Võrus olemas ja oleme nendega pikaajases heas kontaktis, siis pole olnud tarvis kindlustusmaaklerit kasutada.

ANDRES HAAMER,
Overall Eesti ASI üks omanikest

Kasutame firmas küll kindlustusmaakleri teenust. Varem olen kindlustusmaakleriga ka ise kokku puutunud.

Maakleri eesmärk peaks olema see, et ta valiks välja kõige soodsama ja parima kindlustuse. Kui asjad juba rutiinselt töötavad, eks siis käivad asjad teisiti.

LUGEJA ARVAB

» Soovitan kindlustusvõtjal esitada nõude väiksema hüvitise asjus maakleri vastu, kes ei tuvastanud kliendi kindlustushuvi piisava põhjalikkusega seadusega ette nähtud viisil ning hoolsuskohustust täites.

Kommentaari artiklile "ÄP: kindlustuslepingut sõlmides tasub olla tähelepanelik"

LOE WWW.ARIPAEV.EE

Äripäev

Peatoimetaja: Meelis Mandel
Väljaandja: AS Äripäev
Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon: (372) 667 0195,
(372) 667 0222,
faks: (372) 667 0265,
(372) 667 0165
Trükk AS Kroonpress
Toimetus:
e-post: aripaev@aripaev.ee
tel: (372) 667 0111,
faks: (372) 667 0265
Korrespondent Tartus
Vainu Rozental,
vainu.rozentala@aripaev.ee
Reklaamiosakond:
e-post: reklaam@aripaev.ee
tel: (372) 667 0105,
faks: (372) 667 0200
Seminariid ja käsiraamatud:
tel: (372) 667 0207,
faks: (372) 667 0290

Raamatukubi ja infolehtede toimetus:
tel: (372) 667 0207,
faks: (372) 667 0290
Tellimine ja levi:
e-post: register@aripaev.ee
tel: (372) 667 0099,
faks: (372) 667 0300
Tellimine internetis:
www.aripaev.ee/tellimine
Äripäev veebis: www.aripaev.ee

Toimetus võtab endale õiguse kirju ja kaastöid vajaduse korral lühendada. Toimetuse kaastöid ei tagasta. Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisades avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakajalised, majanduslikul, poliitilisel või religioosel teemal) on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASI Äripäev kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eal.ee või tel (372) 646 3363.

KOLUMN

Liitumise rahastamine on ühiskondliku leppe küsimus

Elektrivõrguga liitumine on ettevõtetele võrgu töökindluse kõrval üks olulisemaid näitajaid, mis võrguteenusega rahulolu mõjutab. Kui liitumisprotsessi oleme parandanud ja sellega on ettevõtted järjest rohkem rahul, siis liitumistasud tunduvad kõrged. Kõigile õiglasena tajutud rahastamisviisi ilmselt olemas ei ole, kuid praegused põhimõtted ja valikud väärivad arutelu.

Uue võrguühenduse loomise või olemasoleva võimsuse suurendamisega puutub ettevõtte enamasti kokku äri alustades või arendades. Läänud aastal esitati jaotusvõrgule 3847 liitumistaotlust, millest lepinguni jõudis 72%. Liitumine on kulukas ja pikaajaline projekt, kus lõviosa ajast kulub ettevalmistusele – projekteerimisele, ehitustööde lubade taotlemisele ja seadmete tellimisele.

Töökindus või uus võrk? Keskmiselt kogeb iga eestimaalane aastas kaks elektrikatkestust. Kliendid ütlevad, et seda on liiga palju, ja neil on tuline õigus. Praegu ja lähiaastatel annab tunda 80. ja 90. aastatel rahapuuduse tõttu tekkinud investeerimispaus. Eelmisest aastast kehtiv uus võrgutariif andis meile suuremad võimalused võrgukvaliteeti parandada. Siiski ei kasva võrgu töökindlus üleöö, vaid on aastakümnete pikkuse sisteemse töö tulemus.

Et võrgukvaliteedi kiire paranemise ootused on ühiskonnas suured, on võrguettevõtjal vastutus suunata võrgutasu iga sent sinna, kus see kõige suurema mõju toob. Võib küsida: kas eelistada võrgutariifist kogutud ühise rahakoti kasutamisel kõigi hüvanguks parandatavat töökindlust või hoopis uue võrgu väljaehitamist, mis on hädavajalik äride arendamisel?

Liitumiste rahastamisele paneb raamid elektriturseadus koos võrgueeskirjaga ja täpsema metoodika kooskõlastab võrguettevõtte ettepanekul konkurentsiamet. Metoodika järgi tasub liituja kuni 400 m kaugusel keskpingeliinist vastavalt soovitud ampritele, kaugemale ehitatava võrgu puhul arvutatakse liitumistasu tegelikele kulude järgi. Ampri hind, mille alusel toimub enamik liitumisi, on arvestatud keskmiste kulutuste alusel ja kehtib juba 2008. aastast: 111,85 eurot. Võrguettevõtja liitumistelt kasumit ei teeni – liitumistasud on ette nähtud vaid liitumise seotud kulude katteks. Kui koos liitumise väl-

TARMO MERE
Eesti Energia Jaotusvõrk OÜ juhataja

» **Täna me mett ja kondenspiima endale korraga lubada ei saa.**

jaehitamisega saab parandada ka võrgu töökindlust või pingekvaliteeti teiste tarbijate jaoks, kaetakse see osa võrgutasude arvelt. Seega näevad praegused põhimõtted ette töökindluseks tehtavate investeeringute rahastamise võrgutariifist, kuid konkreetse liitumisega seotud uue võrgu ehitamise kulud katab suures osas tellija. "Suures osas" seetõttu, et tegelikkuses ei kata ka 2008. aastast kehtiv keskmisena arvestatud ampritasu kaugeltki täielikult liitumiskulusid. Puuduv osa tuleb võtta kõikide elektriklientide ühisest rahakotist ja see osa on aasta-aastalt suurenenud.

Madalad liitumistasud või töökindel elektrivõrk? Sellele küsimusele vastaksid paljud ilmselt nagu karupoeg Puhh, kellelt uuriti, kas ta soovib saiale mett või kondenspiima. Nutikas karu soovis mõlemat. Elus on valikud aga tihti piiratud. Kõlanud on arvamus, et ka liitumisi võiks rahastada täies mahus või suuremas osas solidaarselt võrgutariifist. Siin tekib aga õigluse küsimus, kuna kõik äriplaanid, mis nõuavad võrgu ehitamist, ei teostu. Samuti võib ilma ekstrakulusteta väheneda ettevõtja motivatsioon investeeringuid hoolikalt ja kuluefektiivselt läbi mõelda. Samuti võib küsida, kas kõik elektritarbijad peaksid ühisest rahakotist tasuma kuluka võrgu rajamise näiteks aastas mõne kuu kasutuses olevate suvekodudeni. Solidaarse rahastamisepõhimõtte korral selliste soovide arv suureneb, mis mõjutab omakorda võrgutariifi. Täna me mett ja kondenspiima korraga endale lubada ei saa. Vähemalt mitte nii, et võrgukvaliteedi paranemine ei lükkuks edasi liiga kaugesse tulevikku.

Mõistetakse on ka argument, et liituja jaoks kulude vähendamine aitaks soodustada ettevõtluse arengut ja luua uusi töökohti. Siin on võimaliku lahenduse leidmiseks heaks näiteks metsatalude elektriga varustamise projekt, kus ajalooliselt rajatud talumajapidamistel toetas riik elektrühenduse väljaehitamist. Seega juhtudel, kus teatud liitujaid oleks mõistlik sotsiaalmajanduslikel põhjustel erinevalt kohelda, sobiksid selleks kõige paremini riigi poolt täpselt sihitud erimeetmed. Sedasi ei maksa ühiskond kinni kellegi ärihuve, tühjalt seisvaid kinnisvaraarendusi ega võrgust kaugelasuvate suvekodude elektrühendusi, samuti on jätkuvalt tagatud võimalikult kiire liikumine elektrikatkestuste vähendamise suunal.

REPLIIK

Rohkem inimlikkust, palun

Ise kirjutasid lepingule alla, mis sa nüüd siin virised! Nõnda suhtub kindlustusandja klienti, kes pärast õnnetusjuhtumit ei saa aru kahju hindamisest protsessist ja selleks valitud metoodikast.

Kirjutas alla jah ning jättis seejuures kümnete lehekülgede pikkused juriidilised kirjatükid endale põhjalikult selgeks tegemata. Ei mananud endale silme ette kõiki kohutavaid stsenaariume, mis tema või tema varaga määramatus tulevikus juhtuda võib. Siiski üsna inimlik, kas pole?

BIRJO MUST
ajakirjanik

» **Kindlustuse keeruline ja tundlik valdkond puudutab peaaegu igaüht.**

End ilusate loosungite ja reklaamikampaaniatega ehtiv kindlustusseltside ja -vahendajate süsteem tegutseb ülimalt tundlikul alal. Igal inimesel on vajadus ennast õnnetuse eest kindlustada, kuid samas uskuda, et temaga midagi halba ei juhtu. Nii ei nõuagi klient kindlustusandjaga lepingut sõlmides enamasti kõikide tingimuste lahtiseletamist. Ütleme ausalt, see võtaks aega tunde, keerulisemal juhul isegi päevi.

Kirjuta alla, tasu väike kindlustusmakse ja me kaitseme sind kõige halva eest, on kind-

lustaja sõnum lühidalt kokku võttes. Klient, leping, allkiri, makse – konveier töötab pidevalt. Tingimusi selgitame alles siis, kui midagi on juhtunud.

Kindlustusega tegemist igaühel. Ehk oleks siiski võimalik nende tegevuste järjekord ära vahetada? Kõigepealt selgitame kindlustuse aluspõhimõtteid, konkreetseid lepingutingimusi ning anname inimesele aega otsust teha. See on tähtis, sest see keeruline ning tundlik valdkond puudutab pea igaüht – mind, sind ja teda seal.

ÄRILIIDREID RAPUTANUD SKANDAALI SÜNNIPÄEV. Tuleval nädalal mõõdub 9 aastat maksuameti läbiotsimisest *offshore*-firmade tugipunktiks olnud Divecis. **KINDLUSTUS OSUTUS ENESEPETMISEKS.** Võib juhtuda, et maksate vara kindlustades tühja või siis unelete õndsas teadmatuses vara tegelikust hinnast. **MIDA ARVESTADA VARA KINDLUSTAMIS-**

SEL? Kindlustusvaidlusi aitab vähendada see, kui inimene võtab kodu kindlustuse lepingu sõlmimiseks aega ja teeb põhjalikult selgeks kindlustustingimused. **HIRMUTAV NAFTA.** Maailmamajandus seisab silmitsi mitme riskiga: eurotsooni kriisi süvenemine, Hiina majanduskasvu kiire aeglustumine ja USA majanduse taastumise pidurdumine.

KOMMENTAAR

E-riik on tehnoloogiliselt ajast maha jäämas

Hiljuti käis meediast läbi edulugu, et Eesti IT-ettevõtted tegid Aserbaidžaanile registreid ja e-teenuseid ühendava süsteemi. Hea töö, aga kui Eesti IT-saavutused nii tublid ja maailmas imetletud on, siis miks pole meie firmad täitnud sarnast tellimust Saksamaale, Suurbritanniale või mõnele muule arenenud tööstusriigile? Sattusime iseseisvuma nõoigel ajal ja võtsime kohe kasutussele uusima tehnoloogia. Nüüd on aga oht, et kasutame endiselt sama tehnoloogiat ja jääme uue kasutuselevõtmisel teistest juba maha.

Meie keskmine tippudest üle. Märtsi alguses SAP Innovatsioo-nifoorumil osalenud Peep Aaviksoo rääkis mulle, kuidas ta sattus 2005, pärast Eesti esimesi e-valimisi, Bill Gatesiga jut-tu ajama. Aaviksoo küsis, millal USA e-valimised teeb, ja Gates vastas: niipea mitte, sest suu-rel riigil on raske ületada nend-e inimeste kriitilist massi, kes oleks võimelised vajalikku teh-nikat kasutama. Väikeriigi ee-lis on võimekus viia uusi raken-dusi kiiresti ja suhteliselt liht-salt üle riigi, mis aga ei tähen-

TIIT PARTS
SAP AG Eesti esinduse juhataja

„**Peab olema kiire, sest Aasias kirjutatakse programme sama kärmelt, kui tehakse järele botaseid.**“

da, et USA oleks tehniliselt Ees-tist nõrgem riik. Suurte riiki-de tipp on meist tehnoloogili-selt ees, aga meie keskmine on neist üle.

Seepärast ei juuruta eestla-sed ka Saksamaa e-riigi lahen-dust, nemad saavad ise hakka-ma, pigem ikka Keeniasse, Kata-ri ja Aserbaidžaan – riikidesse, kus on IT-arengutase meist ma-dalam. Et Saksamaale IT-lahen-dusi müüa, peab tehnoloogia olema uuem, kiirem ja efektiiv-sem. Me võimegi siin kopeerida Bill Gatesi, kes ise ju omal ajal midagi baastehnoloogiat nul-list ei leiutanud, vaid tunnetas

turgu ja komplekteeris Micro-softi olemasolevatest kompo-nentidest.

Ressursse napib. „Suure“ IT-tehnoloogia arendamine on läinud nii keeruliseks, kalliks ja inimmahukaks, et baastehno-loogiad arendavad ikkagi vaid üliriigid ja ülemaailmsed kor-poratsioonid. Eestis pole piisa-valt ressursse, et täiesti uusi teh-noloogiaid turule tuua. Kui ta-hame müüa IT-lahendusi ka mujale peale arenguriikide, siis on Eesti nišš olemasolevate uu-simate tehnoloogiate põhjal nutikate lahenduste arendami-ne. Riik peaks seda suunda ve-dama ning pakkuma program-meerijatele võimaluse nüüdis-aegse tehnoloogiaga töötada. Riik aga ütleb järjest tihedami-ni, et raha uuteks lahendusteks ei ole ja elustada tuleb vana. Nii oleme, veidi utreerides, vars-ti maailmameistrid DOSi kasu-tamises.

Riigil on vaja uut IT-arengu-plaani ja eesmärki võtta suund kaasaegsele tehnoloogile. Peab olema kiire ja paindlik, sest Aa-sias kirjutatakse programme sama kärmelt, kui tehakse järe-le botaseid.

KOMMENTAAR

Ühinenud tuulepargid laienevad naabrite juurde

Suuremate tuulepargiettevõtete Freenergy, Vardar Eurus ning Nelja Energia koondumine Nelja Energia OÜ alla annab uut jõudu pooleliolevate elektrijaamade valmimiseks kolmes Balti riigis. Arvestades taastuvenergeetika ressursima-hukust on ühinenud ettevõtte elujõulisem investor.

Nelja Energia, mis Baltimaade suurima tuuleenergia toot-jana toodab 2/3 kogu Eesti tuu-leenergiast, plaanib lõpuni ehi-tada pooleliolevad maismaa tuulepargid Aseris, Paldiskis, Kundas ja Hanilas ning mere-tuulepargi Loode-Eestis.

Läti ja Leedu perspektiiv. Plaa-nime ehitada kaks tuuleparki Leedus ja ühe Lätis. See tähen-dab lähiaastatel vähemalt 150 miljoni eurost investeeringut Balti riikide taastuvenergee-tikasse, millele lisandub Ees-ti meretuulepargi maksumus. Leedu turu muudab perspek-tiivseks fakt, et Ignalina tuuma-jaam suleti 2010 ja see on muut-nud Leedu elektrienergiat im-

MARTIN KRUUS
Nelja Energia juht

„**Eelmisel aastal jõudis tuulest toodetud elekter 100 000 kodusse.**“

portivaks maaks, kus kodu-maiste elektrivõimsuste aren-damine on prioriteet. Lätis on tuuleenergia koguvõimsus Ees-tist kuus korda väiksem. Plaa-nime laiendada ka teistesse taastu-venergia valdkondadesse, ees-kätt biomassist energia tootmi-sesse. Bio gaasi potentsiaal po-le nii suur kui tuuleenergiat, kuid selle muudab energeeti-ka mõistes efektiivseks tehno-loogia, kus koos biogaasimoo-rititega saavutatakse elektrili-ne kasutegur üle 40%. Erinevalt

elektrituulikute töötavad bio-gaasijaamad pidevalt, aastas li-gikaudu 8000 tundi. Vabane-va heitsoojusega saab varusta-da kohalikku kaugküttevõrku, aidates nii piirkonna soojusku-lud kontrolli alla saada.

Taastuvenergia 15% tarbimi-sest. Võttes kokku tuuleener-gia, biogaasi, biomassi ning hüdroenergia, moodustab Ees-ti taastuvenergia praegu li-gi 15% kogu elektri tarbimi-sest, sellest 5% katab tuuleener-gia. Mullu jõudis tuulest toode-tud elekter umbes 100 000 ko-dusse ja selle tootmisest teeni-tud raha mitmel pool kohaliku elu edendamisesse. Viru- ja Lää-nemaal loodud mittetulundus-ühingud toetasid 2011 kohali-ku tuulepargi toodetud elektri-energia tuludest näiteks nii Ha-nila vallas kohalikku kultuu-ri kui ka Viru-Nigula vallas vee-majanduse parandamist. Arvan, et taastuvenergia, sh tuuleenergia, katab varsti ar-vestatava osa Eesti elektritarbi-misest.

26. märts 2012 ÄRIPÄEV
toimetaja Vilja Kiisler, tel 667 0150, e-post vilja.kiisler@aripaev.ee

Äriteenused

TEL 667 0105, reklaam@aripaev.ee

reklaam

MAJANDUSTARKVARA RAPID UUDNE JA SOODNE!
TT Tarkvara OÜ
telefon 635 6660, rapid@ttarkvara.ee
www.tttarkvara.ee

AUTENTE
VALMIS OSAÜHINGUD
RAAMATUPIDAMISTEENUSED
MUUDATUSED ÄRIREGISTRIS
Tallinnas Jõe 2, II korrus • Tel 660 1760
Tartus Ülikooli 4-9 • Tel 734 9966
www.autente.ee info@autente.ee

MÜÜGIL KASUTATUD kontorimööbel, kodumasinad, metallriiulid jne.

Tähetorni 21-i, Tallinn
Tel 55 26 608
www.Apuneks.ee

Linnaleht
26. märts 1997

Eesti Ajalehtede Liit
õnnitleb

www.varahaldus.ee

Äri teenuste rubriigi standardreklaam
42x57 mm hinnaga **30€**

Reklaami tellimine:
reklaam@aripaev.ee
Tel 667 0105 • faks 667 0200

KAANON KINNISVARA
Ostame kinnisvara
Harju- ja Tartumaal
Tel. 53 488 966, tehing@kaanon.ee
Võtame müüki
kinnisvara, konsultatsioon tasuta
Hindamised
(kõikidele pankadele, s.h. finantsaruandluseks)
www.kaanon.ee
Endla 6, Tallinn 10149 Telefon: 6659585 Riia 24, Tartu 51010 Telefon: 7350850

EESTI AJALEHTEDE LIIT
E A L L

Seminari hind 30 eurot + km
Ajalehtede Liidu liikmeslehtede töötajatele, kõigile teistele 50 eurot + km

Registreerimine ja täpsem info: eall@eall.ee või 646 1005

Eesti Ajalehtede Liit korraldab seminari

„Avaldada või mitte avaldada – selles on küsimus“

Tallinnas ajakirjandusmaja (Pärnu mnt 67a) viienda korruse saalis 24. aprillil kell 11-15

Kavas:

- isikuandmete kaitset puudutav seadusandlus
- näited praktikast – andmed, mis on jäänud avaldatama
- ajakirjanduses avaldatu andmekaitse vaatevinklist
- andmekaitsealased juhtumid Eesti Meedia kontserni praktikas

Esinevad:

- Andmekaitse Inspektsiooni peadirektor Viljar Peep
- Eesti Meedia juriidilise osakonna juhataja Tiia Luht
- Eesti Ekspressi peatoimetaja asetäitja Tarmo Vahter

30.03 ilmub Äripäevas

Eesti parimate palgamaksjate TOP

- Eesti parimate palgamaksjate edetabel koos ettevõtete lühitutvustusega
- Eesti palgaturu analüüs

Reklaami broneerimine: kuni 26.03.2012

Äripäev

Reklaami projektijuht Irina-Altin Smirnov
tel 667 0069, irina.altin-smirnov@aripaev.ee

TÕUSJA

Reedel tegi 3,5 protsendise tõusu läbi O'Key aktsia.

O'Key

8,80 USD +3,53% ▲

LANGEJA

Soome Tieto aktsia langes reedel üle viie protseni.

Tieto

14,28 EUR -5,43% ▼

ÄRIPÄEV 26. märts 2012

toimetaja Raivo Sormunen, tel 667 0166, e-post raivo.sormunen@aripaev.ee

INVESTEERI

Dividendiootused 2012. ja 2013. aastaks. Tallinna börsifirmadest maksavad dividende pooled

RAIVO SORMUNEN
raivo.sormunen@aripaev.ee

USA ärimagnaat ja investor Mark Cuban on öelnud: "Ma usun, et dividende mittemaksvad aktsiaid pole enam pesapallikaartidest. Nad on väärt nii palju, palju sa suudad ostjat meelitada nende eest raha välja käima." Selle tsitaadi põhjal võtaks vaatluse alla Tallinna börsifirmad, mis suudavad dividendide näol midagi investori-tele tagasi toota.

Lisaks sellele, et dividende on tore saada, on omanikutulu maksmine ka selgeks märgiks ettevõtte maksejõulisusest, mis muudab dividendiaksiad vähemriskantseteks. Samas on veidi aga ka tött ütles, et dividendide maksjad on ettevõtted, kellel pole ideid ja kes ei suuda oma rahaga midagi targemat peale hakata.

Kolme börsifirma otsus teada. Võtame näiteks kultusfirma Apple'i, mis, olles kogunud kontole 100 miljardit dollarit, lubas hakata lõpuks investoritele dividende maksuma. Või võtame Olympic EG, kel on viimastel aastatel raha niipalju peale voolanud, et osa vahenditest suunati riskide maandamiseks juba kulda.

Aga kuidas on praegu lood Tallinna börsifirmade dividendidega ja mida võiks investorid 2012–2013. aastaks oodata?

Praeguseks on dividendide maksmise ettepa-

PIKAAJALISE konservatiivse investori eesmärk on teenida aktsiate pealt iga aasta midagi dividendide näol tagasi

FOTO: PANTHER MEDIA/SCANPIX

Võrdlus

Tallinna börsil on kaks teistest peajagu suuremat dividendimaksjat

väljamakse aasta, dividendide suurus aktsia kohta eurodes

	2009	2010	2011	2012	2013	dividendi- tootlus* 2012, %	dividendi- tootlus* 2013, %
Tallinna Vesi	0,735	1,598	0,800	0,820	0,700	11,1	9,5
Silvano	0	0,050	0,290	0,277	0,273	8,9	8,8
Tallinna Kaubamaja	0,026	0,042	0,280	0,350	0,233	6,2	4,1
Harju Elekter	0,064	0,051	0,060	0,060	0,080	2,3	3,0
OEG	0	0	0,100	0,027	0,043	2,2	3,6
Premia Foods	-	-	0,010	0,010	0,010	1,5	1,5
Viisnurk	0	0	0,040	0,020	0,040	1,3	2,7
Tallink Grupp	0	0	0	0	0,013	0	2,1
Merko Ehitus	0,224	0,703	0,100	0	0,100	0	1,6
Arco Vara	0	0	0	0	0	0	0
Baltika	0	0	0	0	0	0	0
Ekspress Grupp	0	0	0	0	0	0	0
Nordecon	0,064	0	0	0	0	0	0

DIVIDENDITOOTLUSE puhul on arvestatud lisaks dividendidele ka aktsiakapitalide vähendamega. Aluseks on võetud LHV, Swedbanki ja SEB Enskilda prognoosid. Viisnurga puhul Äripäeva prognoos

PUNASEGA on märgitud analüütikute ootused, rohelisega aga juba väljamakstud dividendid või ettepanekud dividendimakseteks

nekuga tulnud välja vaid kolm firmat. Kui Ekspress Grupp dividende ei maksa, siis Premia Foods kavatseb sarnaselt möödunud aastaga maksta dividendideks 1 eurosent aktsia kohta (dividendi-tootlus 1,5%) ning Tallinna Kaubamaja üllatas 35eurosendise omanikutulu maksmise ettepanekuga (tootlus 6,2%).

Pealtnäha võiks kaubanduskontserni väärtpa-berisse suhtuda kui tugevasse dividendiaksias-

se, kui asja juures poleks väikest miinust. Nimelt ei ole kaubanduskontserni kasumi ja dividendide suuruse vahel olnud erilist seost ning samuti on Kaubamaja ka ise välja öelnud, et raha välja-jaotamise suurus sõltub tuumikaktsionäri dividendiootustest. Sestap ootavad nii SEB Enskilda, Swedbank kui ka LHV Pank järgmisel aastal firmale juba väiksemaid dividende ning seda hoolimata paisuvast kasuminumbri.

miljonit dollarit nõuab JPMorganilt üks va-
luutakaupleja, kelle töölepingusse tegi pank
kirjavea, eksides komakohaga, mistõttu ta
pidanuks saada 10 korda suurema palga.

Kõige paremaks dividendimaksjaks peaks nii sel kui ka 2013. aasta kevadel olema Tallinna börsil jätkuvalt Tallinna Vesi. Selleks aastaks ootavad analüütikud keskmiselt 0,82eurost dividendimakset (11,1% tootlust) ning järgnevak aastaks 0,70 eurot. Dividendimakse langusprognoosi taga on Swedbank, kelle konservatiivse stesnaariumi baasil kokku pandud analüüs näeb ette, et veefirma on 2013. aastal sunnitud madalamate tariifide tõttu ka dividende langetama. Samas ootavad aga näiteks nii SEB Enskilda kui ka LHV Pank veefirmale ka järgnevak aastaks mah-lakaid dividende (0,74–0,88 eurot aktsia kohta) ja tariifide püsimist.

Sisuselt teenivad praegu veefirma aktsiat ostvad investorid järgnevak suveks ehk 15–16 kuu jooksul viiendiku investeeritud rahast tagasi. Pikaajalise investori seisukohalt tuleks need dividendid kindlasti reinvesteerida.

Dividend peab samuti teenima raha. Kui sa teenid oma väärtpaberiportfelli pealt igal aastal 3–4% dividende ja võtad selle raha kohe tarbimise, tuleb pikas perspektiivis vahe dividendide reinvesteeringaja juba väga suur.

Agaläheme edasi. Teine börsifirma, kelle dividendid väärivad kindlasti äramärkimist, on Silvano.

Analüütikud ootavad pesutootjale nii selleks kui ka 2013. aastaks keskmiselt 0,27–0,28eurost dividendimakset, mis annab praeguse aktsia turuhinna juures ligi 9% tootluse.

Kui Tallinna Vesi ja Silvano dividendiootuste osas on analüütikud suhteliselt üksmeelt, siis suur küsimärk on Olympic EG. SEB Enskilda ootab kasiinofirmale selleks aastaks 0,07eurost dividendimakset (tootlus5,8%). Analüütik Pavel Lupandini sõnul on Olympicu bilanss tugev ja nad prognoosivad, et osa sularahast makstakse tänavu välja. Samas märgib aga LHV Panga analüütik Nils Niitra, et kuna ettevõtte pole teatanud aktsiakapitali vähendamise plaanist, hoiab pank konservatiivset joont ning kõigest ühe eurosendist väljamakset (tootlus 0,8%). Swedbanki analüütik Marek Randma ei oota Olympicult sel aastal aga üldse väljamakset, märkides, et kasiinofirma jao-tamata kasum on veel negatiivne (dividende välja maksta ei saa – toim) ning kapitalivähendamist nad praegu ette ei näe. Küll aga ootab Swedbank Olympicule 2013. aastaks 0,04eurost dividendimakset (3,3% tootlus).

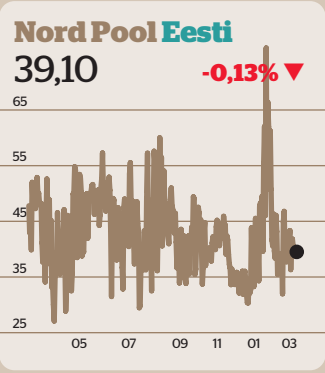
Kuidas on aga lood Tallink Grupiga? Laevanduskontserni juhtkond on lubanud hakata dividende välja maksuma siis, kui grupi netovõla ja EBITDA (kulumieelse ärikasumi) suhe kukub viie juurde ning omakapitali osakaal jõuab varades 40%ni.

Kui sel kevadel ei oota Tallinkilt dividendide maksmist veel keegi, siis Randma loodab, et 2012. aasta lõpuks langeb ettevõtte netovõlg/EBITDA suhe viie juurde ning Tallink võib dividendimakseid alustada. Sama meelt on ka SEB Enskilda, kes ootab laevanduskontsernile järgmiseks aastaks juba 0,03eurost dividendimakset (4,8%) Ehkki LHV Pank veel Tallinkile järgmiseks aastaks dividende ei prognoosi, loodab pank 2014. aasta kevadel näha koguni 0,10eurost dividendimakset.

Pikaaegse tugeva dividendimaksja Merko Ehituse suhtes analüütikud väga optimistlikud ei ole. Pärast 2011. aasta kahjumit ei oota selleks aastaks ehitusfirmalt dividende mitte keegi ning ka järgnevak aastaks loodetakse konsensuslikult kõigest 0,10eurost dividendi aktsia kohta, mis annab praeguse hinna pealt dividenditootluseks 1,6%.

Stabiilsete dividendimaksjatena peaks lähiaastail jätkama Premia Foods ja Harju Elekter. Esimese puhul on dividenditootlus poolteise protsendi juures ning teisel 2,3–3% juures, mis on võrdväärne parimate tähtjaliste hoiustega.

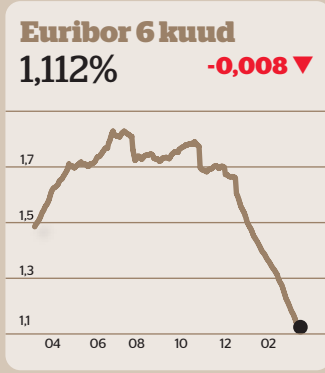
ELEKTER
Elektri hind on aktsiaturgudest oluliselt volatiilsem.

VALUUTA
S&P kärpis eurotsooni riikide reitingut, mis langetab ka eurot.

INTRESS
Euroopa Keskpanga baasintressimäärade langetamine surub Euribori alla.

Ä RAHA

Kommertsbankade intressitooted

pank	jooksev hoius %		tähtajaline hoius %									
	keskmiselt kuu jäägilt (10)	kuu püsijäägilt	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	3 aastat	min summa	
Sampo Pank****	0,01	0,01**	0,30	0,55	0,75	1,05	1,05	1,05	Kontakteeruge pangaga		65/300(4)	
Swedbank***	0,10 (7)	-	-	-	0,70	1,00	1,30	1,50	1,50	1,50	190	
Swedbank			0,40	0,60	0,80	1,10	1,40	1,60	1,60	1,60	6000	
Tallinna Äripank		0,05	0,95	1,15	1,30	1,55	1,60	1,90	2,00	-	200	
Tallinna Äripank (3)		0,05	1,15	1,35	1,50	1,80	1,90	2,20	2,30	-	200	
Nordea Pank	0,10		0,45	0,65	0,85	1,20	1,35	1,55	-	-	320	
Citadele Pank	-	-	1,00	-	1,30	1,50	1,70	2,10	2,30	2,40	100	
Marfin Pank Eesti	0,10	0,20	1,50	1,75	1,95	2,25	2,55	3,00	3,25	3,40	350	
DNB	0,25 (7)	-	1,15	-	1,60	1,80	1,90	2,00	2,05	2,10	300	
UniCredit Bank	0,10 (9)	-	1,00	1,05	1,10	1,30	1,50	1,80	-	-	300/3000 (9)	
SEB	0,10	0,15	0,05	0,25	0,45	0,75	0,95	1,20	1,35	1,70	100***	
LHV Pank	0,20 (10)		1,30	1,50	1,70	2,00	2,20	2,30	2,30	2,30	500	
Krediidipank	-	0,10	0,85	1,00	1,15	1,50	1,70	2,00	2,20	2,50	100/200(4)	
BIGBANK		-	0,50	0,55	0,60	1,20	1,20	2,00	3,20	3,90	300-1500	
BIGBANK	-	-	-	-	-	1,20	1,20	2,00	3,20	3,90	1500-30 000	
BIGBANK	-	-	-	-	-	1,30	1,30	2,10	3,30	4,00	üle 30 000	

pank	tähtajaline hoius %, USD						
	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa
Sampo Pank	0,20	0,30	0,45	0,70	0,85	1,00	
Swedbank	-	-	0,15	0,35	0,55	0,80	250
Swedbank	0,10	0,15	0,20	0,40	0,60	0,80	8400
Tallinna Äripank	0,20	0,25	0,40	0,65	0,80	1,00	200
Citadele Pank	0,50	-	0,80	1,00	1,20	1,40	100
Marfin Pank Eesti	0,60	0,70	0,80	1,10	1,20	1,30	500
DNB	0,25	-	0,35	0,60	0,90	1,25	300
UniCredit Bank	0,25	0,30	0,35	0,50	0,70	1,00	300/3000(9)
SEB	0,05	0,05	0,10	0,35	0,55	0,70	200
LHV Pank	0,70	0,80	1,00	1,20	1,40	1,50	700
Krediidipank	0,15	0,20	0,30	0,55	0,70	0,90	100/200 (4)

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad * maks 1999 eurot ** juriidiline isik ***avades tähtjalise hoiuse internetipangas, on intressimäär kuni 0,10% kõrgem (3) personaal pang. klientidele (4) kontoris (6) internetipanga tähtjalistele hoiustele (7) päevalõpu kontojäägilt. (9) juriidilisele isikule/ eraisikule (10) LHV Pangal minimaalselt jäägilt **** 2- ja 3aastaste hoiuste intressimäärade tutvumiseks kontakteeruge pangaga

Ava uus investeerimishoius

- Pane vaba raha hoiule, panustades loodusvarade väärtuse kasvule.
- Hoiusumma 100% garanteeritud.

Pakkumine kehtib kuni 23.04.2012.

Teenuse pakkuja on Swedbank AS.

Tutvu teenuse tingimustega www.swedbank.ee ja vajaduse korral konsulteeri spetsialistiga telefonil 613 1606.

Ä VALUUTA

Euroopa Keskpank

EUR/SEK ▼

8,9240

EUR/RUB ▲

38,9144

Austraalia dollar	AUD	1,2745	Rumeenia leu	RON	4,3723
Bulgaaria leev	BGN	1,9558	Rootsi kroon	SEK	8,9240
Hiina jüaan	CNY	8,3450	Singapuri dollar	SGD	1,6748
Hongkongi dollar	HKD	10,2839	Suurbritannia nael	GBP	0,8363
India ruupia	INR	67,8980	Sveitsi frank	CHF	1,2054
Jaapani jeen	JPY	109,1000	Taani kroon	DKK	7,4355
Kanada dollar	CAD	1,3263	Tai baat	THB	40,7320
Korea won	KRW	1504,3600	Tšehhi kroon	CZK	24,7250
Leedu lilt	LTL	3,4528	Türgi liir	TRY	2,3862
Läti lilt	LVL	0,6969	Ungari forint	HUF	294,4800
Norra kroon	NOK	7,6380	USA dollar	USD	1,3242
Poola zlott	PLN	4,1682	Venemaa rubla	RUB	38,9144

Ä BÖRSIKAUBAD

Kütused

23.03

Nafta IPE, bbl	125,46
Nafta NYMEX, bbl	107,11
Mootoribensiin, t	1115,00
Diislikütus, t	1041,00
Kerge kütteõli, t	1015,50
Masuut (1% väävel), t	744,00
Maagaas Henry Hub, btu, USD	2,269

Põllumajandus

23.03

nael = 453,59 g	
Kohv NYBOT, USC/nael	176,50
Valge suhkur NYSE LIFFE, USD/t	664,60
Kakao NYBOT, USD/t	2275,00
Nisu NYSE LIFFE, USD/t	175,00
Rapsiseemned NYSE LIFFE Pariis	479

Allikas: Bloomberg, kella 17 seisuga

Värvilised metallid

23.03

USD/t	
Alumiinium LME	2181,5
Vask LME	8290
Plii LME	2005
Nikkel LME	18530
Tina LME	22305
Tsink LME	2005

Väärismetallid

23.03

USD/unts, unts = 31,1035 g	
Kuld COMEX	1660,91
Plaatina NYMEX	1621,50
Palladium NYMEX	658,75
Hõbe COMEX	32,04

Ä BÖRS

Tallinn

23.03

aktsia	sulgemis-hind, EUR	muutus eelm, %	käive, EUR	P/E	ROE	P/B	divid. tootlus
Arco Vara	2,295	1,55	942	-	-15,4%	0,46	0,0%
Baltika	0,416	-3,03	24 986	-	-51,6%	1,34	0,0%
Ekspress Grupp	1,099	4,67	165	16,5	5,1%	0,85	0,0%
Harju Elekter	2,650	0,00	557	17,9	6,5%	1,17	2,3%
Järvevana	0,371	0,00	#VALUE	-	-0,1%	0,44	0,0%
Merko Ehitus	6,170	0,16	926	-	-11,2%	0,94	1,6%
Nordecon	1,085	0,00	1410	-	-19,6%	1,18	0,0%
Olympic EG	1,225	1,58	48 880	13,3	19,0%	2,52	0,0%
Premia Foods	0,680	0,00	#VALUE	-	-1,2%	0,63	1,5%
Silvano FG	3,150	1,29	22 315	4,1	76,0%	3,12	1,6%
Tallink Grupp	0,624	-0,32	4 714	11,0	5,4%	0,60	0,0%
Tln Kaubamaja	5,694	0,78	4 095	10,0	17,9%	1,78	4,9%
Tallinna Vesi	7,400	0,00	26 743	6,9	30,3%	2,08	10,8%
Trigon PD	0,319	0,00	#VALUE	-	-44,5%	0,37	0,0%
Viisnurk	1,535	2,27	2 428	2,7	32,3%	0,87	3,3%

P/E arvutatud viimase nelja kvartali vahearuande (kui on olemas, siis rahvusvahelise raamatupidamisstandardi (IAS) kohase) konsolideeritud puhaskasumi põhjal

Vilnius

23.03

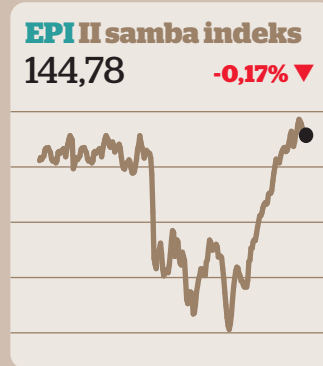
aktsia	sulgemis-hind, EUR	muutus eelm, %	P/E	P/B	divid. tootlus
City Service	1,810	-0,55	6,9	1,1	4,0
Grigškes	0,577	0,35	6,5	1,3	1,0
Invalda	2,278	1,02	-	1,0	-
Neste Agro	0,490	-0,20	13,7	1,0	-
Snaige	0,530	0,00	-	2,1	-
TEO LT (Telekomas)	0,642	-0,16	11,1	1,7	8,1

Helsingi

23.03

aktsia	hind, EUR	muutus eelm, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Elisa Comm.	17,72	-0,95	13,7	3,3	7,3
Finnair	2,25	-0,88	-	0,4	-
Fortum	17,84	-0,89	9,0	1,6	5,6
Neste Oil	8,76	-0,62	14,2	0,9	4,0
Nokia	3,94	0,05	-	1,2	10,1
PKC Group	16,92	-0,47	14,3	2,2	3,3
Stockmann	17,12	-2,78	39,7	1,4	2,9
Stora Enso	5,37	-1,10	12,5	0,7	4,7
UPM Kymmene	9,80	-2,25	11,2	0,7	5,6
YIT	15,88	-1,24	16,0	2,2	4,4

18 INVESTOR investeerimisfondid

ÄRIPÄEV 26. märts 2012

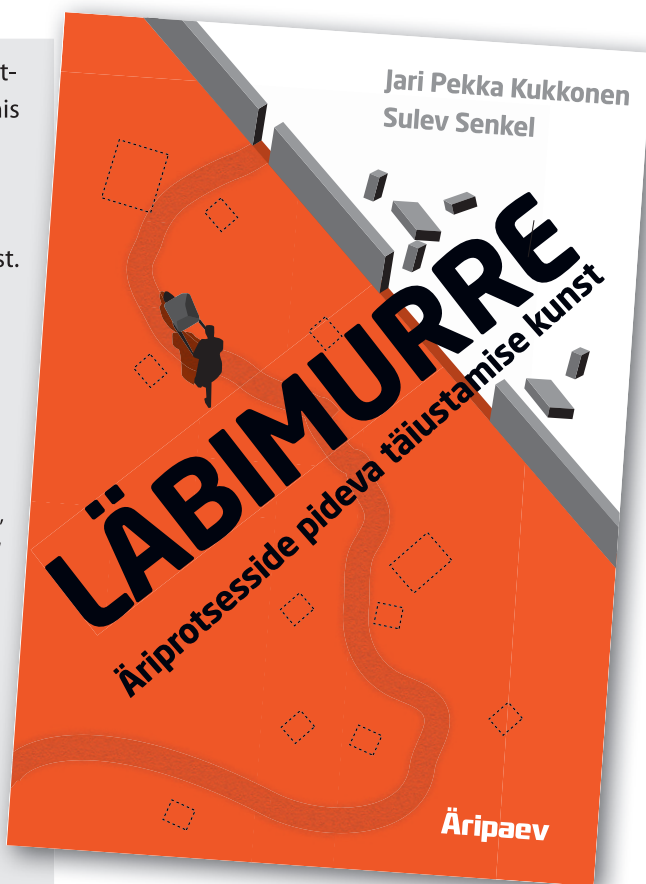
toimetaja Raivo Sormunen, tel 667 0173, e-post turud@aripaev.ee
reklaamiosakond, tel 667 0105, e-post reklaam@aripaev.ee

Äripäeva Raamatuklubi KUU RAAMAT

„Läbimurre“ pakub lihtsaid ja elulisi näiteid, mis valdkondi ja protsesse silmas pidada, kui soovitakse väärtust lisada või tuvastada raiskamist. See on hea abimaterjal igale juhile kriitiliseks eneseanalüüsiks ja ununema kippuvate tõdede meeldetuletamiseks.”

Janek Kalvi,
AS Liviko juhataja

Ettetellimine
20. märtsini

ettetellimishind **25,25** eurot
klubihind 22,76 eurot
täishind 28,44 eurot

Jälgige meie tegemisi ka twitter.com/raamatuklubi ja Facebookis

www.raamatuklubi.aripaev.ee

Äripäev

4. aprillil Radisson Blu Hotel Olümpia Tallinn

ÄRIPÄEVA
SEMINAR

ÕIGUSKAITSEVAHENDID kohustuse rikkumise korral

Lemmiklektori loeng:
eraõiguse õppejõud ja jurist **ANDRES ÕIGE**

Loengu käigus käsitletavad teemad:

- Kohustuse rikkumine ja kohustuse rikkumist vabandavad asjaolud.

- Õiguskaitsevahendite kohaldamine.

- Õiguskaitsevahendid: täitmise nõue, kohustuse täitmisest keeldumine, hinna alandamine, viivis, kahju hüvitamine, lepingust taganemine ja ülesse ütlemine.

Äripäev

Seminari **soodushind** kuni 30.03.2012 registreerudes **159 eurot** (+km). Hiljem registreerujatele 199 eurot (+km). Täpsem info ja registreerimine telefonil **667 0411** või www.seminar.aripaev.ee

FONDID

reklaam

Avaron Asset Management

22.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Avaron Areneva Euroopa Fond A, EUR	3,08	3,19	3,13	-	14,32	-10,69	62,07	-	22 287 578
Avaroni Privaatportfell B, EUR	12,46	12,46	12,46	-	5,84	0,15	23,69	-	3 686 246

Compensa Life

21.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Kasvuportfell, EUR	-	-	1,16	-	6,00	-10,30	25,10	-1,10	4 408 276
Võlakirjaportfell, EUR	-	-	11,29	-	2,10	2,20	-	-	366 849

Kasvuportfelli mahu info on antud seisuga 29.02.2012. Võlakirjaportfelli mahu info on antud seisuga 29.02.2012.

Danske Capital AS

22.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Sampo Pension 25, EUR	0,90	0,91	0,91	1,17	2,87	-0,68	4,35	1,62	9 565 166
Sampo Pension 50, EUR	1,04	1,05	1,05	1,63	3,66	-1,20	5,76	1,53	128 269 184
Sampo Pension Intress, EUR	0,82	0,83	0,83	0,76	1,66	0,89	3,15	2,80	2 752 741
Vabatahtlik Pensionifond Sampo Pension 100 Pluss, EUR	1,28	1,31	1,29	9,44	5,58	-2,65	10,34	2,55	2 675 118
Vabatahtlik Pensionifond Sampo Pension Intress Pluss, EUR	0,72	0,73	0,72	3,28	2,84	0,90	3,70	0,00	119 799

Info teiste Danske Capitali ja Danske Invest fondide kohta on avaldatud veebilehel www.danskecapital.ee.

ERGO Funds

22.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
ERGO Pensionifond 2P1, EUR	0,88	0,89	0,89	0,01	2,07	4,14	5,27	3,82	7 326 608,06
ERGO Pensionifond 2P2, EUR	1,05	1,06	1,06	2,12	5,58	-2,45	11,47	0,49	33 582 045,66
ERGO Pensionifond 2P3, EUR	0,60	0,60	0,60	-	5,60	-7,43	-	-	1 118 397,33
ERGO Pensionifond 3P1, EUR	0,80	0,82	0,81	2,35	6,67	-1,32	-	-	446 268,04
ERGO Pensionifond 3P2, EUR	0,84	0,86	0,85	3,19	7,71	-2,93	-	-	485 043,57
ERGO Pensionifond 3P3, EUR	0,81	0,83	0,82	4,27	9,98	-9,06	-	-	525 230,68

LHV Varahaldus

22.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond L, EUR	1,28	1,30	1,30	2,17	8,14	-1,44	13,58	3,48	102 373 532
Pensionifond M, EUR	1,04	1,05	1,05	1,43	6,59	2,14	12,46	5,46	13 738 455
Pensionifond S, EUR	1,12	1,13	1,13	0,86	4,55	4,95	10,46	6,88	20 735 666
Pensionifond XL, EUR	1,08	1,10	1,10	2,38	8,52	-2,71	13,74	4,26	26 973 094
Pensionifond XS, EUR	1,02	1,03	1,03	0,81	3,68	4,29	10,18	6,29	6 506 497
Täiendav Pensionifond, EUR	1,19	1,22	1,21	8,37	8,52	-2,84	14,80	1,59	4 092 763
LHV Pärsia Lahe Fond A, EUR	8,03	8,27	8,11	16,31	10,90	10,78	19,07	-	-
LHV Pärsia Lahe Fond B, EUR	5,13	5,29	5,18	16,31	10,89	10,76	19,06	-	5 103 157
LHV Maailma Aktsiad Fond A, EUR	7,99	8,15	8,07	14,54	11,11	-10,20	11,41	-	-
LHV Maailma Aktsiad Fond B, EUR	5,10	5,21	5,16	14,51	11,09	-10,21	11,41	-	1 435 364

Nordea Pensions Estonia

22.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Nordea Pensionifond A, EUR	0,88	0,89	0,89	2,39	6,75	2,74	11,64	0	33 384 256,06
Nordea Pensionifond A Pluss, EUR	0,71	0,72	0,72	3,12	8,26	1,99	0	0	3 615 813,19
Nordea Pensionifond B, EUR	0,84	0,85	0,85	1,61	5,18	3,39	9,25	0	7 595 867,17
Nordea Pensionifond C, EUR	0,78	0,79	0,79	0,92	2,21	3,47	6,38	0	1 420 761,55
Nordea Pensionifond Aktsiad 100, EUR	1,04	1,06	1,05	13,46	9,2	1,04	17,82	0	2 460 180,08
Nordea Pensionifond Intress Pluss, EUR	0,67	0,68	0,67	0,00	3,24	0	0	0	307 697,76

Fondivalitsejad

AVARON ASSET MANAGEMENT Narva mnt 5-58, Tallinn 10117 tel 664 4205, faks 664 4201, info@avaron.ee, www.avaron.ee
DANSKE CAPITAL AS Narva mnt 11, Tallinn 15015 tel. 675 2295, faks 675 2895, funds@sampopank.ee, www.danskecapital.ee, www.sampopank.ee
ERGO FUNDS AS A. H. Tammsaare tee 47, Tallinn, tel 610 6500, faks 610 6501, funds@ergo.ee, www.ergo.ee
AS GA FUND MANAGEMENT Roosikrantsi 11,

Tallinn 10119 Tel 680 2680, faks 680 2681 info@gafm.ee, www.gafm.ee
AS GILD PROPERTY ASSET MANAGEMENT Swiss House, Roosikrantsi 11, Tallinn 10119, tel 680 2630, faks 680 2631, info@gildrealestate.com, www.gildrealestate.com
LHV VARAHALDUS AS Tartu mnt 2, Tallinn 10 145, tel 680 0400, faks 680 0402, info@lhv.ee, www.lhv.ee
NORDEA PENSIONSESTONIA AS Liivalaia

45/47, Tallinn 10145 tel 710 1250, faks 710 1251 eesti@nordea.com, www.nordea.ee
TRIGON FUNDS Viru väljak 2, Metro Plaza 5, korrus, Tallinn 10 111, tel 667 9200, faks 667 9201, fond@trigon.ee, www.trn.ee
AS SEB VARAHALDUS Tornimäe 2, Tallinn 15 010, tel 665 6565, faks 665 7122, fondid@seb.ee, www.seb.ee
SWEDBANK INVESTEERIMISFONDID AS Liivalaia 8, Tallinn 15038, tel 631 1606, faks 631 1636, funds@swedbank.ee, www.swedbank.ee/fondid

Maaklerifirmad

COMPENSA LIFE VIENNA INSURANCE GROUP SE Roosikrantsi 11, Tallinn tel 610 3000, faks 610 3010 info@compensallife.ee, www.compensallife.ee
LHV Tartu mnt 2, Tallinn, tel 680 0400, faks 680 0402

MARFIN PANK EESTIAS Pärnu mnt 12, Tallinn, tel 680 2500, faks 680 2501
SAMPO PANK Narva mnt 11, Tallinn, tel 630 2104
SEB ENSKILDA EQUITIES Tornimäe 2, Tallinn, tel 665 6622, faks 665 6802

MANDATUM LIFE INSURANCE BALTIC SE Viru väljak 2, Tallinn, tel 681 2300, info@mandatumlife.ee, www.mandatumlife.ee
SWEDBANK AS Liivalaia 8, Tallinn, tel 631 0310, faks 631 0410

70%

kukkus USAs veebruaris kuld müntide nõudlus, mis on nelja aasta madalaim tase. Kullafu-
tuuride huvi on 2,5 aasta madalam.

» **Edel Tully: Investorid ei kasuta prae-
gust langust (hinna korrektsiooni) või-
malusena kulda odavamalt osta. Üha
rohkem otsib võimalusi, kuidas kulla
hinna langusele panustada.**

UBSi väärismetallide strateeg langetas kullprognoosi. Aprillis peaks kuld maksma 1550
dollarit.

FONDID

reklaam

Mandatum Life

22.03

	ost	müük	NAV	riski- aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Mandatum Life Conservative Strategy, EUR	107,86	108,93	107,86	-	2,55	-0,64	23,70	-	-
Mandatum Life Balanced Strategy, EUR	118,89	120,67	118,89	-	4,76	-2,55	35,84	-	-
Mandatum Life Aggressive Strategy, EUR	134,01	136,69	134,01	-	6,12	-2,30	52,18	-	-
Mandatum Life Fixed Income, EUR	131,22	131,87	131,22	-	3,09	3,51	26,71	-	-
Mandatum Life Global Food, EUR	129,12	131,71	129,12	-	0,66	-1,28	33,30	-	-
Mandatum Life Emerging Opportunities, EUR	105,41	107,51	105,41	-	8,02	-10,25	-	-	-
Mandatum Life Global Equity, EUR	133,39	136,06	133,39	-	2,68	-7,99	37,56	-	-
Mandatum Life Europe Equity, EUR	146,17	149,10	146,17	-	8,02	-6,03	36,73	-	-

Swedbank Investeeringisfondid AS

22.03

	ost	müük	NAV	riski- aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond K1, EUR	0,77	0,77	0,77	1,58	2,53	4,48	3,93	0,94	30 482 590,45
Pensionifond K2, EUR	0,83	0,84	0,84	3,05	3,79	2,88	6,13	-0,69	136 135 283,02
Pensionifond K3, EUR	0,96	0,97	0,97	6,73	5,51	3,00	9,79	-1,36	344 395 713,80
Pensionifond K4, EUR	0,71	0,72	0,72	12,14	7,84	2,38			13 533 018,12
Pensionifond V1, EUR	1,10	1,12	1,11	3,94	4,52	3,93	7,15	-1,93	8 358 489,99
Pensionifond V2, EUR	0,84	0,86	0,85	8,60	6,17	2,70	11,18	-3,69	15 838 029,94
Pensionifond V3, EUR	0,98	1,00	0,99	15,08	8,64	0,19	15,45	-6,26	32 064 571,09
Kesk-Aasia Aktsiafond, EUR	4,42	4,53	4,47	24,01	15,62	-18,96	25,65	-16,37	7 309 583,08
Ida-Euroopa Aktsiafond, EUR	7,17	7,35	7,24	23,52	18,91	-16,45	19,19	-22,19	24 954 567,66
Ida-Euroopa Kinnisvara Af, EUR	3,05	3,13	3,08	23,88	18,20	-21,51	11,36	-26,23	7 915 332,69
Fondifond 100, EUR	9,21	9,45	9,31	18,21	11,32	-2,00	21,49	-5,66	62 317 194,25
Fondifond 30, EUR	10,33	10,59	10,43	6,12	6,03	2,37	10,29	-0,96	13 112 783,98
Fondifond 60, EUR	9,89	10,13	9,99	11,36	8,53	1,04	15,99	-3,07	51 125 066,61
Venemaa Aktsiafond, EUR	15,24	15,62	15,39	24,83	17,77	-12,09	34,71	-9,31	51 636 863,53

ASSEB Varahaldus

22.03

	ost	müük	NAV	riski- aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
SEB Energiiline Pf, EUR	0,710	0,717	0,717	3,18	7,09	-0,56			6 130 302,46
SEB Konservatiivne Pf, EUR	0,876	0,885	0,885	0,96	2,66	4,41	6,45	4,12	43 911 764,63
SEB Optimaalne Pf, EUR	0,800	0,808	0,808	1,15	2,25	2,52	9,57		8 744 837,67
SEB Progressiivne Pf, EUR	0,917	0,927	0,927	1,81	4,04	0,56	9,62	-2,17	241 308 430,31
SEB Aktiivne Pf, EUR	0,885	0,903	0,894	15,00	11,68	0,87	19,45	-3,89	13 664 692,59
SEB Tasakaalukas Pf, EUR	1,092	1,114	1,103	5,08	3,01	2,05	7,70	-0,62	9 743 043,53
SEB Aktiivne Fondifond A, EUR	6,748	6,884	6,816	15,69	10,03	1,60	18,37		4 079 617,42
SEB Tasakaalukas Fondifond A, EUR	10,034	10,237	10,136	6,72	5,43	4,44	11,15		1 065 274,22
SEB Dünaamiline Fondifond A, EUR	8,110	8,274	8,192	12,29	8,27	3,35	14,69	0,00	6 101 005,13
SEB Ida-Euroopa Võlakirjafond A, EUR	12,039	12,039	12,039	7,50	9,78	6,69	12,49	0,00	60 743 582,50
SEB Geneerilise Farmaatsia Fond A, EUR	9,117	9,301	9,209	16,36	9,78	-2,49	20,66	-1,45	2 684 823,59
SEB Kasvufond A, EUR	6,068	6,191	6,130	25,64	17,79	-19,81	22,61	-7,02	14 828 690,59
SEB High Yield Bond Fund, EUR	1004,858	1004,858	1004,858	17,42	3,59	22,38	5,39		4 019,43
Vahendatavad Fondid *									
SEB Asia ex. Japan Fund, EUR	-	-	6,632	15,51	11,5	12,59	27,98	4,04	173 920 000
SEB Emerging Markets Fund, EUR	-	-	2,108	16,42	11,56	1,65	23,55	3,7	118 820 000
SEB Japan Chance/Risk Fund, EUR	-	-	0,423	16,31	8,07	0,28	11,42	-7,3	31 680 000
SEB North America Chance/Risk Fund, EUR	-	-	3,756	13,76	11,31	14,52	23,45	0,41	172 530 000
SEB Asset Selection Fund, EUR	-	-	13,784	8,03	-4,07	-0,45	0,1	5,77	1 406 330 000
SEB Asia Small Caps ex. Japan Fund, EUR	-	-	3,212	19,44	18,56	-0,44	27,88	-1,2	49 580 000
SEB Corporate Bond Fund, EUR	-	-	1,409	4,93	5,29	6,43	10,8	3,3	315 460 000
SEB deLuxe - Multi Asset Balance	-	-	57,796	7,96	5,8	-2,16	5,87		38 270 000
SEB deLuxe - Multi Asset Defensive Plus	-	-	56,136	3,91	1,98	-2,13	2,23		56 080 000
SEB deLuxe - Multi Asset Defensive	-	-	52,784	3,14	1,17	-2,36			83 600 000
SEB Eastern Europe Fund ex Russia, EUR	-	-	2,553	23,48	13,03	-18,39	22,97	-6,8	138 290 000
SEB Eastern Europe Small Cap Fund, EUR	-	-	2,659	23,67	11,64	-24,45	34,33	-8,77	99 650 000
SEB Ethical Europe Fund, EUR	-	-	2,101	15,85	10,46	1,06	16,77	-7,79	16 160 000
SEB Europe Chance/Risk Fund, EUR	-	-	1119,551	16,35	9,66	2,04	17,17	-8,65	14 170 000
SEB Europe Fund, EUR	-	-	3,091	15,86	10,47	2,02	17,94	-7,22	127 850 000
SEB Key Select, EUR	-	-	9,729	N/A	0,85	-3,52			88 700 000
SEB Global Chance/Risk Fund, EUR	-	-	0,763	13,46	9,75	8,15	21,37	-1,93	25 870 000
SEB Medical Fund, EUR	-	-	2,931	10,20	2,42	19,36	15,96	1,28	22 720 000
SEB Nordic Fund, EUR	-	-	6,373	21,00	12,43	-6,27	20,64	-2,84	76 920 000
SEB Russia Fund, EUR	-	-	10,702	27,74	21,62	-12,17	40,18	-0,02	275 310 000
SEB Short Bond Fund EUR	-	-	1,272	0,10	-0,06	0,25	-0,02	0,77	56 440 000
SEB Strategy Aggressive Fund	-	-	40,654	14,23	10,02	0,73			85 610 000
SEB Technology Fund, EUR	-	-	2,326	13,41	15,28	22,38	24,98	5,06	16 798 193
SEB Guarantee Fund 80, EUR	-	-	99,010	3,87	-0,37	-2,53	-1,13		36 777 304
SEB Nordic Small Cap Fund, EUR	-	-	164,906	26,40	16,26	-7,53			31 970 000
SEB Listed Private Equity Fund, EUR	-	-	146,218	20,74	13,59	-13,29			205 950 000
SEB Concept Biotechnology, EUR	-	-	40,267	15,32	10,14	35,21	22,75		80 800 000
SEB High Yield, EUR	-	-	119,026	8,19	5,98	5,08			1 678 400 000

* Vahendatavate fondide tagasisõtmis- ja väljalaskeskindu saab vaadata www.seb.ee/fondidkursid. Fondide mahud on seisuga 31.01.2012.

Trigon Funds

22.03

	ost	müük	NAV	riski- aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Arenevate Turgude Agrisektori Fond, EUR	96,35	99,30	98,31	24,92	1,94	-41,55	11,75		7 921 895
Balkani Fond, EUR	11,39	11,79	11,56	29,86	23,27	-24,55	11,94	-15,04	6 041 321
Arenevate Turgude Finantssektori Fond, EUR	161,37	166,31	164,67	21,88	17,60	-8,02	35,54		4 366 868
Uus Euroopa Kasvufond, EUR	12,43	12,88	12,62	27,31	16,72	-23,46	15,66	-16,01	2 308 941
Uus Euroopa Väärtusfond, EUR	18,10	18,74	18,38	16,01	11,30	-3,73	28,33	-8,27	15 597 916
Venemaa Top Picks Fond, EUR	21,77	22,54	22,10	33,29	16,93	-10,14	42,30	-0,04	10 451 935

Uus töölepingu seadus
koos kommentaaridega

Autorid:

Toomas Taube (advokaadibüroo Tark Grunte Sutkiene
vandeadvokaat ja partner, käsiraamatu peatoimetaja),
Piret Luiga, Alo Noormets, Andres Siigur, Gea Lepik,
Aidi Kallavus, Kerstin Pilt, Risto Hübner,
Kaia Läänemets ja Andreas Veeret

Käsiraamat valmib koostöös advokaadibürooga

TARK GRUNTE SUTKIENE
www.tarkgruntesutkiene.com

Vaata käsiraamatu tutvustust:
kasiraamat.aripaev.ee

Aripäev

info ja tellimine: 662 0100

Aripäeva
käsiraamat

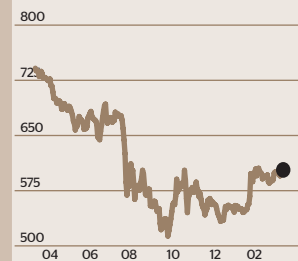

Sven Kuning: Ma kaaluksin Eesti valitsuse võlakirjade ostu.

Ütles reedel SEB varahalduse juhatuse liige, kui jutuks tulid investeeringud Eesti väärtpaberitesse.

OMX TALLINN**52 nädalat**

Tallinna börsi üldindeks, kajastab põhi- ja lisanimikirja aktsiate liikumisi.

597,42**+0,41% ▲**perioodi kõrgeim 750,88
perioodi madalaim 513,18**TÕUSJAD****O'Key Group GDR****8,80 USD****+3,53%****Reserach In Motion****14,02 CAD****+1,74%****Playtech****353,50 GBp****+1,58%****Statoil****157,50 NOK****+1,22%****Henkel****45,01 EUR****+1,13%****F-Secure****2,00 EUR****+1,01%**

Research In Motionilt oodatakse uusi viidinaid, mis aitaks aktiivset tõusule. Aastaga on aktsia hind kukkunus 77,7 protsenti, võrreldes Nokia 29,2protsendise langusega.

Kas muutusime liiga optimistlikuks?

Reedest aktsiaturuülevaadetes domineerisid Bloombergis turuosaliste nägemused, et kõik olid muutunud liiga optimistlikuks.

Ka SEB Varahalduse juhatuse liige Sven Kuning rääkis reedel, et nende pikaajaline 5–7aastane nägemus on pessimistlik, mistõttu tegeldakse pensionifondide juhtimisel tootluse tagaajamise asemel pigem riskiga. Ehk edaspidi ei jahita suurimat tootlust, et mitte ka teha kaasa aktsiaturu suuri kukkumisi. Lühiajaline aktsiaturu tipp olevat juba tehtud.

Aasia aktsiaturud tegid selle aasta suurima langusnädala. Briti aktsiaturg liikus reede õhtupoolikul vastu kolme kuu suurimale langusnädalale ja Saksa oma seni aasta halvimalle nädalale.

“Kui te vaatate olukorda ratsionaalselt, siis on meil ikka üleval palju riske,” ütles Resona Banki fondijuht Koji Toda. “Investorid vaatavad Euroopa ja USA olukorda liiga optimistlikult ning ostsid aktsiaid, kuid nende tegevuses on hoog rau- genud.”

“Inimesed teadsid juba, kui halvas olukorras Euroopa on ning et Hiina majanduskasv aeglustub,” ütles Chuo Mitsui Asset Managementi fondijuht Naoteru Teraoka. “Arvestades seda, kui palju on Jaapani aktsiaturg tõusnud, ei üllatuks ma korrigeerimisest arvestades jeeni nõrkust ning Hiina ja Euroopa aeglustumist.”

“Turgudele on hakanud tekkima veidi närvisust ja nädal tõestas, et maailma majandus on jätkuvalt küllalt habras,” ütles Capital Spreadsi tegevjuht Simon Denham. “Investoritel olid nagu silmaklapid ees. 2012. aasta võib sarnaneda 2011ga, kus mingi päästik võib käivitada järgmise dooninokivi langusega Euroopa kukkumise.”

Kas olukord on nii hull, kui paistab? Eks seda näeme turu edasisest käitumisest. Kui realiseerub SEB nägemus veel 5–7 aastat kestvast langusest, siis on investeerimiseks üleilmne keskkond vilets ning ainuvõimalus on pendeldada rahast aktsiatesse mineku ja sealt tagasituleku vahet, et võtta osa lühiajalistest tõusudest, kuid pikaajaline investimine oleks siis out.

ROMET KREEK
romet.kreek@aripaev.ee

Lühiajaline aktsiaturu tipp olevat juba tehtud.

Ä DIVIDEND

Leedu Telekom maksab välja pea maksimumdividendi

Leedu telekomifirma TEO LT teeb aktsionäridele ettepaneku maksta dividendiks 0,20 litti (0,058 eurot) aktsia kohta, mis on üksjagu üle analüütikute ootuste.

“Pakutav dividend on 33% üle meie ootuste (0,15 litti aktsia kohta) ja demonstreerib firma tugevat dividendipoliitikat,” märgib kiirraportis Swedbanki analüütik Deimante Teresiene. Dividendide maksmise ettepanek ületas ka üksjagu LHV Panga ootusi (0,17 litti).

Pakutav omanikutulu annab telekomifirma dividenditootluseks praeguse aktsia turuhinna pealt (2,220 litti) 9,0%.

Swedbanki analüüsi alusel on pakutav dividenditootlus piisav põhjus aktsia ostmiseks, kuid samas ei teinud pank TEO LT aktsia soovitusel muudatusi, säilitades 0,67eurose hinnasihi ja osutusootuse.

Kokku kavatseb TEO LT maksta dividendideks 155,36 miljonit litti (44,997 miljonit eurot). Kuna see summa küündib peaaegu emafirma jaotama kasumi suuruseni (2011. aasta lõpus 161 miljonit litti), siis on see seadusest tulenevalt ka praktiliselt maksimaalne dividendimakse suurus.

Dividendide saamiseks peavad investorid ostma Vilniuse börsil noteeritud firma väärtpabereid hiljemalt 9. mail. Eesti investorid peavad arvestama, et dividendidelt peetakse kinni tulumaks 15%, mis tõmbab dividenditootluse (praeguse hinna juures) 7,7%ni.

Ä INVESTEERING

Jim Rogers loodab Hiina börsikollapsit

Mured Hiina majanduse aeglustumise pärast on mõjutamas ka aktsiaturge ning legendaare investor Jim Rogers näeb selles suurt võimalust.

“Münd vaimustab see,” ütles Rogers. “See on hea nii Hiinale kui ka tervele maailmale ning see loob võimalusi kõigile. Ma loodan, et Hiina aktsiaturg kukub kokku, seega ma saan osta Hiina aktsiaid,” lisas ta. Rogers panustab toorainete hinna tõusule ning arenevate turgude aktsiate langusele.

LANGEJAD**Tieto****14,14 EUR****-6,09%****Outokumpu****1,46 EUR****-4,65%****CRH****15,45 EUR****-3,62%****Dell****16,47 USD****-3,23%****Stockmann B****17,12 EUR****-2,78%****UPM-Kymmene****9,76 EUR****-2,64%**

Analüütikud ootasid uute eluasemete müügi kasvu 325 000 ühikule, kuid müük kahanes 318 000 ühikult 313 000-le.

Koolitaja on näitleja, õppejõud ja Invicta treener
MARTIN VEINMANN

ÄRIPÄEVA KOOLITUSKESKUS KORRALDAB**12. aprillil KOOLITUSE:**

KÕNELEMINE – SEE ON IMELIHTNE!

Kuidas muuta oma kõne veenvaks ja meeldejäävaks?

Koolitus annab:

oskuse oma mõtteid selgelt ja arusaadavalt esitada juhiseid suurema esinemisjulguse ja -valmiduse saavutamiseks arusaama kõne psühholoogiast ja tehnikast näpunäiteid, mille abil vältida esinemisvigu ja ületada kõnetakistusi rea kasulikke harjutusi oma kõneoskuste treenimiseks

Koolitus on suunatud kõigile, kes soovivad esineda enesekindlalt, mõistetavalt ja mõjusalt.

Äripäev**Täpsemat kava vaata aadressil www.koolitus.aripaev.ee.**

Ühiepäevase koolituse hind on 279 eurot (+ km). Info ja registreerimine telefonil 667 0100, elektronposti aadressil koolituskeskus@aripaev.ee või koduleheküljel www.koolitus.aripaev.ee.